

merit based management culture of the public service respectively most of the times with mutual understanding of counterparts. Although there are arguments about the qualities and competencies about elected leaders, they have been able to keep the knowledge and capacities of public sector management under their obligations considerably which were improved and rooted with the blessings of civil and administrative services historically giving the chances for deteriorations. Within such unproductive cooperation, many segments of the public administration depreciated under the political agendas and aspirations making more and more unsatisfactory circumstances for the society since from self-government.

If the capacities and competencies exists in the service are not properly understood, measured and deployed, or failed to identify strategic corrective measures social blames for responsiveness will be further influential and complicated in the related crisis are concerned. In such a scenario, SLAS should concentrate that it's a remarkable base of knowledge and competencies compare to any other public sector leaderships even to the elected leaders. They also should understand the related responsiveness for such issues as they lead many critical areas of social and economic transformations. They also must know their absolute role of leading others and collective role of the public service which can be utilized for leading changes. Briefly SLAS is also responsible for existing crises enhanced due to the combination of obligatory administrative leaderships and neglecting their role effectively while long term leading of many critical segments of nation building.

What can be done?

To be more responsive and responsible, SLAS should take the lead to reverse the negative, unproductive and counterproductive scenarios with a transformational agenda for the deliveries as well as for the practices of the service. The respective prominent agencies of SLAS should take the lead

to make the difference for what the society and the service needed. Firstly, they must brainstorm the management ways and means to minimize unproductive obligatory leadership styles towards more constructive co-leaderships understanding the underutilized capacities of the service. Under this approach modern and more effective human resources management, development and planning applications should be applied to transform the SLAS effectiveness as a self-corrective strategy for the service itself. Secondly, SLAS should take the lead to identify and promote very productive avenues and systems or strategies needed for social and economic transformations in futuristic aspects improving the collective management bargaining capacities and leaderships.

What are the needed self-corrective measures to the service?

SLAS should be self-corrective towards more meritocracy oriented service culture deviating existing traditional customary HR applications and practices. As it has been depending on obligatory HR applications for long period preferred by the elected leaderships under their agendas, where my-man policy applications are being prominently used as a traditional way of HR mobility, such changes are timely required to transform the service from obligatory towards productive and effective. In the developed world Human Resources management is extremely based on knowledge and merit considerations while we are just looking just so called Seniority or Eligibility prominently. We are far behind to consider right person to right job based on merit and suitability compare to the global capability based considerations.

SLAS should consider changing the HR mobility culture considering not only seniority or eligibility considerations but also the suitability or meritocratic considerations. Even for the high positions, officers are selected just based on grade or seniority whose compatibility and suitability is not totally

contemplated. Having such traditional practices in HR mobilization for a considerable period of times SLAS incapacities are widely deliberated in the society even at the higher tables and forums. Although elected leaders are appearing to promote merit culture in the public service, it has been a lip service as they are notably engage with my man consideration0s.

Such a way of consideration, suitability deliberations will be leading for a dynamic learning culture of the service. If suitability will be measured prominently people will be self-motivated for acquired the skills and competencies needed for the desired job. Without having scientific measuring systems to pick the most competent person to the responsive task, the majority of members will be uninterruptedly out of continuous learning requirements to be the most suitable person for the required responsibility. Historically developed perceptions on SLAS capacities need to be corrected and remedied to avoid possible negative consequences due to alternative human resources requirements needed for emerging social and economic development targets in futuristic context.

Human resources considerations in the modern world are more open and highly transparent for the knowledge, results and meritocracy. It has fewer boundaries, demarcations or ownerships for particular service segment or traditional so called services. Public sector management is fast moving in top end societies is totally open and simple for merits and results comparatively. Traditional hierarchical considerations and paper restrictions are null and void if they are not professed with smart capacities needed. It also based on higher merit based employability rather than traditional job security and survivals. Entering, remaining and removing are totally depending on merit and target and results driven deliveries. Many developed societies' job security at zero level if someone doesn't match to the expectations. The applicant should think about self-compatibility for the task before apply for the job. Persons will not be merely qualified just because at your origination or

any other irrelevant factors or ornamental values of a person utters.

Elected counterparts of SLAS will nominally consider skills and competencies as they need to keep public officer under their control or obligation. Within such a contextual framework it's the paramount duty of SLAS respective segments to identify the measures to transform the SLAS on meritocratic human resources path to minimize obligatory characteristics towards more professional.

In addition to merit based HR mobilizations SLAS should adhere to outcome and results driven delivery systems within the organizational framework under the SLAS management leaderships. A clear list of skills and competencies needed for the respective positions or delivery points need to be identified to match the management requirements for the points. Rather than mere output oriented deliveries specific outcome based targets and indicators need to identify for the respective delivery points to convert SLAS towards result based management force. Premier management service should be evidence based with proven outcomes and results at the respective delivery points under their leaderships improving HR and resource effectiveness competently. Respective organizational points related to SLAS should be the front runners of such self-motivated merit based transformational process where SASA can play a vital change agent role to the SLAS. Many other associated HR practices; management, planning and development strategies of SLAS also should be aligned with merit, learning oriented, target and results based approaches deviating from stagnated, facility bound disintegrated boundaries of the service.

Be the Nation System Thinker

Many failures, crises, costly applications are being widely experienced and being practiced due to lack of system thinking and applications in the areas are concerned. Countless unproductive and counterproductive treatments are being used in

many areas for times without concerning much about counter effective features and less cost effectiveness of respective applications. Most of such uncritical applications are just mere initiatives of elected friendly leaders what was endorsed by prominent members of SLAS. The majority of the social and economic management strategies what we have been practicing are outdated or out of system thinking, costly or unmarketable. Identification, formation and implementation of such initiatives are mostly based on individual political ideologies which have been the gigantic cost centers to the public what SLAS also appeared as prominent stakeholders. Replicating or continuity of such cost centers are being managed sometimes with unhealthy external resources that has been mounted over the decades at unbearable level.

Evaluation and revisit of such less effective scenarios also would be the responsibility of SLAS to be effective premier service to the nation being the relevant system thinker from bottom-up against unproductive, costly practices. Respective agency frameworks such as SLIDA which also responsive for SLAS quality transformation need to be restored or re-engineered with the cooperation of other stakeholders to reverse the unhealthy long term practices which are being paid by the poor nation with many hardships. Most of such long run social and economic management practices are less cost effective, non-managerial, unbearable and baseless. Such initiatives also commenced without any research based considerations or professional directions although they are well rooted as combined unproductive efforts of elected and selected leaders. Those applications have generated very counterproductive and irreversible multidimensional argumentative effects to the society what several generations need to pay off indefinitely. Complicated social deviations, social dependency syndromes, aggressive social interrelationships, widely spread unacceptable malpractices, weighty politicization are some of the complicated associated after effects due to the less effectiveness of social and economic management approaches in the past, grown up with

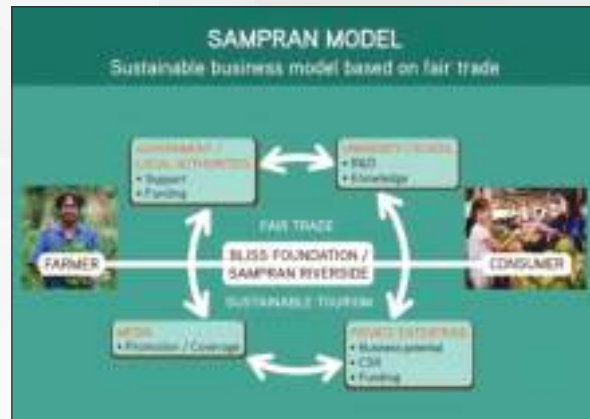
the blessings of administrators too.

Since the SLAS also involved leadingly with such historically developed counterproductive phenomena, they appear as the possible prominent segment to be mobilized to transform the practices towards effective and futuristic. While we are doing and talking nonsenses for the most needed social and ethnic integration for decades, Singapore initiated 'Singapore Community Federation System' as a social management strategic intervention to make living harmony which is ultimately needed for nation building. Whereas many developed societies enjoy the decentralization smoothly and cost effectively with automated administrative applications we are struggling to manage highly cost administrative systems that carries many duplications, costly practices and less people centric traditional applications making huge burdens to the nation. Even though many societies experience their education systems to make critical knowledge base citizen to the world, we still try to manage exam-oriented education system and a child curtailed to the knowledge and critical thinking. While many societies enjoying with highly participatory and contributory social and economic benefits through less government principles, we are still struggling to manage costly more government approaches enhancing unhealthy dependency syndromes.

Most of the vibrant areas such as education, health, public safety, social integration or social empowerment, agriculture, public sector management etc. are defectively managed with other vested interests at the time the global scenarios are far ahead to us in terms of managing them very effectively and system oriented. Although the political leaderships are prominently blamed for the consequences, SLAS also should not have lame excuses for historical damaging effects as they also didn't self-estimated the capacities and the responsibilities what they could have to apply.

In conclusion, SLAS should be nervous for many impediments what we have been undergoing over the decades after independence. Considering the

qualities and quantities what they have as a premier human resource and management segment in the country they must seek the required avenues to get the managerial leadership for the fast track transformation of the agenda of nation building. They must be able to convince the better pathways critically and analytically without reluctance and delays although there are many pulling and pushing factors to limit them. Considering the mainstream factors in terms of knowledge, experience, multidimensional capacities, historical leadership acceptances etc., SLAS should find the appropriate approaches to assemble all possible forces and possibilities to make more effective transformations that are compulsory for them as well as their responsibilities. In such context SASA can take a lead as a pressure group to ensure responsive service effectiveness in the agenda of SLAS responsibility. It's a must to remain with the flagship of premier service understanding the global trends of the public sector management culture based on results-based meritocracy.

Thailand modal on Sufficiency Economic Policy (SEP) practice by Public Sector

Explanatory note

This article written in 2014 by Mr Austin Fernando is consequential to a politico-administrative situation that had arisen then.

Right now there are no elected Provincial Councils and they are expected to commence operations after the next election season.

However, there are new Governors who have been appointed and not many of them are seasoned in provincial administration.

In the meantime we observe high level Indian political authorities recently requesting focus on the 13th Amendment and reconciliation from President Gotabaya Rajapaksa and Prime Minister Mahinda Rajapaksa when they visited India. These requests have relevance to how Provincial Councils- especially in the North and East- would work. This makes it appropriate to publish this article now.

The author has been motivated to write this article having observed the problems in the Northern Provincial Council and hence the title, but the issues discussed in it are common to any Provincial Council.

Therefore, we considered reproduction of this article will be helpful to functionaries because the contents are not out-dated and the references are still valid.

We are thankful to Mr Austin Fernando for permitting SASA to publish it in our Souvenir.

Editor SASA

Making Provincial Administration Work in the North

Austin Fernando

These days media often speak of conflicts between the centre and provincial administration, especially between the Northern Provincial Council's (NPC's) Chief Minister (CM) / Members and the Governor of the Province. The CM had been known to me for some time as a gentle neighbour, Judge and the Governor as my subordinate and an "officer and gentleman." Irrespective of their gentleness, now we hear of 'official conflicts' between them, much to the detriment of the NPC administration.

I must confess that the conflicting status has evidently seeped down to the administration too. This we observed when in Jaffna recently. As a retired public officer I cannot recollect such distanced and broken-down official relationship between the Government Representative (the Governor), political hierarchies (Provincial Councillors headed by the CM) and some administrators (headed by the Chief Secretary- CS). This does not speak well of all parties.

Why bother?

I am bothered because of the domestic and international criticisms that will evoke with such conflicts. The Government of Sri Lanka (GOSL) has appreciably and rightly boasted its commitment for reconciliation by conducting the election and establishing the NPC. These conflicts negatively hide such rich

achievement. Hence my attempt here is to explain some home truths to the NPC administration based on past experiences. What I say may not be palatable to the Governor or CM or CS. They are entitled for their viewpoints. My concern is that Sri Lanka should not fall in to difficulties on one hand, and the NPC should not destroy the opportunity it has received to make reconciliation and democracy work.

Devolution

Chief Justice (CJ) S. Sharvananda's legal interpretation of devolution in the case that determined the constitutionality of the 13th Amendment recorded:

“The creation of elected and administrative institutions with respect to each province – that is what devolution means- gives shape to the devolutionary principle”

And added

“The concept of devolution is used to mean the delegation of central government power without relinquishment of supremacy.” (Sri Lanka Law Reports (SLLR) 1987/2- page 327)

Let's look at how power could be shared. It can be by decentralizing or devolving or engaging non – governmental organizations. However, in 1988 it was done in an unplanned manner. It was only Minister Gamini Dissanayake who had a focussed plan and strategy to share power. The GOSL should have planned overlapping the concept of “principle of subsidiarity” to devolution, meaning that a function ought to be handled by the smallest, lowest, or least authority, capable of addressing that matter effectively. No GOSL after the 13th Amendment respected this, even though CJ Sharvananda expected “The activities of central government now, include substantive powers

and functions that should be exercised at a level closer to the people” (Ibid-326)

Centre – Periphery conflicts

This is one reason for the PC administrations to face conflicts, identified as “centre-periphery administration conflicts”. These issues are always heightened when the Centre and periphery are controlled by opposing political forces. The consequences had been the imbalance between functions / responsibilities and resource availability, Centre encroaching the periphery, national political requirements making PCs dependent on, and, over-influenced by the Centre and administrators at the periphery being too accommodative to the overtures from the Centre subserviently- probably aiming at possible future promotional prospects. This is acute in the NPC because it was under the yoke of Governor's rule for long, which had stunted and made the provincial public officers subservient to abide by the Governor, irrespective of the “peoples' wish”, as complained by the CM now. This conflicting psyche should be understood by the CM, NPC Members, GOSL bureaucracy (inclusive of politicians) and Governor.

Elected CM is appointed by the Governor [154F (4)] but his removal is by a different process with the failure of administration. Even dissolution of a PC has legal means and cannot be done in an *ad hoc* manner. Legally bound official interaction limitations exist between Governor and CM. The Constitution gives guidelines in Article 154F (1), which states that the Governor should act on the “aid and advice” of the Board of Ministers (BOM). Concurrently, the CM is constitutionally bound to reciprocate the Governor, under Article 154B (11).

Some believe that with the Governor's “discretion” centre-periphery conflicts could be overcome. While agreeing that there are issues for which the Governor has discretion, which will be certainly influenced by presidential interventions, functions like dissolution cannot be considered as such. CJ GPS De Silva et al has

specifically mentioned this in Maithripala Senanayake vs. GD Mahindasoma determination:

“It does not mean that because the Governor holds office during the pleasure of the President, he is obliged to comply with the directions of the President, disobeying the provisions of the Constitution...”.

However, in the same judgement CJ De Silva has said:

“There is no disagreement that although generally the Governor must act on the advice of the BOMs, he is not required to do so where he is by or under the Constitution required to exercise his functions or any of them in his discretion. Where he so acts in the exercise of his discretion, he is subjected to the directions and orders of the President [(Article 154F (1) and (2)).”

Governors and CMs must know how to balance between these two stances. However, there is no gainsaying that presidential directives have to be complied or given effect by the PCs / Governors in case of public security (Article 154J).

The three functions for successful devolution

There are three crucial functions to empower the PCs, (1) statute making, (2) establishment administration, and, (3) financial administration

Statute making

Statute making performance has been fluctuating due to lacking policy guidance, capacity/ expertise, government encroachment of PC functions, subtle withdrawal of devolved powers (e.g. experiences in Health, Education sectors), vague interpretations by Attorney General [e.g. Land Statute (Western PC) and

on Local Government], ability to perform by the PC without statutes (i.e. using Consequential Provisions) Act etc.)

The need for cooperation with the Governor arises due to the legal requirement to obtain the Governor's assent [(Article 154H (2) + (3)]. Problems could arise when Governor's assent is reviewed by President and Supreme Court determination is sought. The Governor and President can 'connive' to 'unethically bungle' PC Statute making by deliberate delaying under Art: 154H (4). Such delaying or even 'deliberate forgetting tactics' can originate from various points. If interested one may check this with the experiences of the Eastern PC. Hence, this status could be avoided only by the CM and Governor cooperating with each other rather than going for head on collision. It is necessary for both not to try tricking or steamrolling each other on political or personal biases.

Additionally, there are the provisions for Statute making by the Parliament on devolved powers-154G (2) + (3) read with 154H and voluntary withdrawal from Statute making by PCs (154S). The former stance had gone before courts and decided (e.g. Divineguma Bill, Local Authorities Bill and Land Ownership Bill etc.). In this regard I may quote CJ Sharvananda again where he says “Since the contemplated PCs in our view do not perform any sovereign legislative function but are only empowered to enact legislation, subordinate in character, Parliament in creating them is not establishing another legislative body rival to it in any respect.” (SLRR 1987/2- pages 325-326). I wish the NPC would bear this in mind and commence Statute making, which should have been given priority than passing provocative political resolutions.

Experiences of opposition by PC Ministers and CMs to Parliament law making on PC subjects are sometimes hilarious. In the Supreme Court cases against the Land Ownership Bill there were CMs who demanded retaining their right for State land for the PCs. They recently made public statements refusing to have this power for the PCs to suit political contingencies.

Similar response is observed from central bureaucracies. We find land circulars issued by Secretary to the President, Land Commissioner General and gazette notifications by Secretary Lands insinuating them as based on 'National Land Policy', when the Constitution has created the mechanism for National Policy making for land (i.e. National Land Commission (NLC) under Appendix 2 of the 13th Amendment). Even the Lessons Learnt and Reconciliation Commission promoting the setting up of NLC has not borne fruit as yet. This reluctance and duality will create legal uncertainty.

Financial Administration

The PC financing system initially dealt with by the Salgado Report gives the Centre vast control of financing over the PCs. PCs' budgetary requirements (2012) are Block Grants (84%) / Criteria Based Grants (4%) / Province Specific Development Grants (PSDG) (12%). The Finance Commission (FC) (154R) reviews and recommends budgetary requirements and under [154R (3)] "allocate from the annual budget." Though the development budget percentages are low (16%) for PCs, it is well known that huge chunks of provisions are made for line ministries, humorously to invest in PC areas in PC related functions.

Financial administration problems between the centre and PCs could arise due to other legal requirements. The Provincial Fund (PF) is regulated by rules made by the custodian Governor [Sec: 19(5) PCs Act]. Warrant of CM is required to withdraw funds from PF, but the Emergency Fund (EF) (Sec: 20) is held by the Governor- regulated by rules made by him [Sec: 20 (3)]. Advances are paid by Governor from EF. Paying out of the Consolidated Fund (CF) for guarantees are decided by the Minister of Finance (MOF) (Sec: 21). MOF determines the guarantee interest rate and guarantee period. Loans can be raised with the consent of the MOF [Sec: 21(5)]. No grants are permitted except with Governor's recommendation. Governor's powers for finances (Sec: 28 and 30) are vast. In addition operational

delays at the Treasury in releasing resources to PCs can be a headache affecting provincial development- (e.g. PSDG 2012- 47%). Under Sec: 22 of the PCs Act foreign aid negotiated by the GOSL for projects/ programmes in a province shall be allocated to such project / scheme. Again central control is seen. These make the need to cooperate still demanding.

These checks may be because the framers of the 13th Amendment (like their Indian counterparts) were animated by over-riding determination to keep the provinces dependent upon the Centre, thereby warding off any threat on the national integrity and the control of national accounts. Making the best cooperation to outwit such behaviour is important.

Provincial Administration

The hub of provincial administration is the Chief Secretary (CS) who is appointed by the President with CM's concurrence (Sec: 31 PCs Act). It is said that the President has recently agreed to change the NPC's CS. However, one may argue that if the NPC's CS was in office before the NPC was established, whether this legal provision applies. It might have been an acceptable logic if it was made, rather than taking shield under the Administrative Service Association objection to such change. If the latter was the real reason, I may question why the Association does not or did not protest when other Secretaries are transferred, without any inquiry or reason given, and 'influence' presidential decision (like in CS Vijayaluxmy's case from NPC) on any 'wrong' done. If it was done so, any 'erring' (though the king can do wrong!) President would have been saved from causing injustice.

If the Association wants any examples, please take mine, as I was transferred out (from Secretary) without any informed reason- not once, but twice- by President Kumaratunga! I am certain that the Association- which we call 'SASA' with deep attachment- was in existence in 1996 and 2003, and no protest was made! Now I think I deserved it more also as a 'personal favour and recognition' because I was a past President of the SASA

too! Subject to correction, I believe once appointed as a Secretary, such officer's direct relationship to the relevant Service he belonged to ceases and the Secretary comes under the Secretaries' Service Minute.

However, giving in to the CM's request having strongly emphasized that it is not a legal necessity but for sake of cooperation, GOSL could have earned a better status to reconcile, especially when in hindsight one considers the CM's statement made this as a reason to pass the embarrassing resolutions. It would have saved special meetings for the President with the Tamil National Alliance (TNA) Leadership too.

However, the NPC resolutions passed recently may not easily go down the throats of southern political actors and may call for tightening screws on NPC administration. If it is the need for the TNA to create a rumpus in Geneva, it is a different matter. If it is otherwise, to administer the NPC efficiently and effectively, it has to be a different strategy than this.

To my knowledge there had been only one similar instance of disagreement of CS's appointment. It was in the Central Province when President Kumaratunga wished to appoint an officer of her choice without first obtaining the CM's concurrence. CM WPB Dissanayake, hailing from the Opposition did not concur. However, the President did not agree with the CM's propositions made later either. Finally with a slight delay, a choice of the President (another officer) was appointed. I am aware that even though legal redress was to be sought President's decision went unchallenged in courts (on legal opinion) due to other considerations and the new CS carried on his service until he left on transfer! Why cannot this "all went on well" be repeated in the NPC?

The difference in the NPC as observed from the media reports is that CS and some senior officers inclusive of the CS do not favourably interact with the CM and NPC administration. Though we as outsiders are not in a position to exactly judge so, the observed

behavioural patterns of these officers in Jaffna during our short visit endorsed such, than not. I may only say that as much as the Governor these officers also should uphold the Constitution as they have subscribed to the Fourth Schedule of the Constitution. If not they could be challenged for violation.

Public officers –at the periphery / centre- also should not fish in troubled waters and must be the conduits for political peace making through administrative actions. In case of very senior administrators in the NPC it is essential that they make issues and solutions clearly understood by the CM and Councillors (some of them who are extraordinarily vociferous want them to be heard in Geneva when addressing the Council!) or Governor or any line Minister. They must not become the 'issue' or the unfair or illegal or unconventional 'solution' for the CM or Governor or any other. Unfortunately, I do not think this is observed in the North.

Learning from Nuwara Eliya District

Though times have changed, I am remembered of a situation that was in existence in Nuwara Eliya District when I was the Government Agent (GA) in 1980. The political leaders Gamini Dissanayake, S Thondaman, Anura Banadaranaiké and Renuka Herath came from different political backgrounds, had different attitudes, priorities, approaches, means to exhibit own powers, conflicting views and actions too, wherein as the GA I had to balance them in connection with district administration functions. As the GA I maintained a total balance and made it easy for all these political stalwarts to participate in administration. If anyone is interested in clarifying the manner we acted, present Deputy Minister Muthu Sivalingam is the best witness to speak out on the subject of how we –i.e. my subordinates Additional GA Dayananda Dishanayake –later Commissioner of Elections, PG Amarakoon and HM Herath- who later were CSs in Central and Eastern PCs, the latter sadly giving his life in the course of

duty etc.- maintained 'political peace' among overtly conflicting leaders.

Refocusing administration/ rehabilitating administration

I may suggest that the two amiable Secretaries to the President and Home Affairs/ Public Administration (Lalith Weeratunga and PB Abeykoon) can initiate an "administrative refocusing and rehabilitating exercise" if 'political peace and reconciliation' are to be achieved in the North. Especially, Weeratunga's efforts may give him an opportunity to show Geneva and Washington in September next (depending on the Geneva outcome next month) that reconciliation has commenced.

Governor and administration

However, in spite of these pinching and pricking, concurrently the CM and NPC should be mindful of the vast powers the Governor possesses in establishment functions. The appointment, transfer, disciplinary control, dismissal of provincial public service is vested in the Governor. [Sec 32 (1)]. Governor can delegate these powers to the Provincial Public Service Commission [Sec: 32 (2)], appointed by him [Sec: 33 (1)]. Delegation does not mean ceasing responsibility for delegated action. Governor provides and determines all matters related to given powers, as far as practicable following schemes of recruitment prescribed for corresponding officers in the public service. [Sec:32 (3)]. Lack of consideration of these powers of the Governor by the NPC Members has self-created problems in the NPC, I presume. The reaction from the Governor too had not been educating or having a dialogue, but to "hit back" quoting the above mentioned powers. What else does one expect from a soldier, though retired? The less embarrassing and constructive status may be discussion and reconciling, as everyone has to function under the existing laws. Unfortunately, some in the NPC and the Governor's Office have not shed the warring mentality of the past!

However, in the appointment of Provincial Secretaries too NPC had problems. From the information shared it appears that the Governor's Office believes that he can appoint or transfer a Provincial Ministry Secretary of his own whim and fancy. It is not so. I may bring to the notice of stakeholders that the Presidential Secretariat Circular (No: 30/27 of 22- 6-1988- paragraph 3) has guided these appointments. My inquiries show that this circular has not been amended, revised or cancelled. Many are unaware of this guideline. Elkaduwa vs. Governor Stanley Tilakaratne case (SC Application 657/98) ruling upheld that the PC BOMs decision has to be adhered in this regard.

Education pays! But, egoistically if there is no will to educate, how can it pay?

Failure of Administrative Machinery

Nevertheless, a PC must be mindful of the provisions related to administrative failure that can be made known to the President by the Governor or otherwise. If the President is satisfied, he will follow with a presidential proclamation [154L (1)]. Then the President assumes all powers except that of the PC and of any court. [154L (1)]. He will declare PC powers exercisable under the authority of the Parliament [154L (1) (b)] and empower incidental and consequential provisions [154L (1) (c)] followed by an inquiry within 14 days to review status. Parliament can sanction President to delegate authority for statute making and finances [154M (1) (a) + (b)]. Please mind the term "delegate". Trickily the term is not "devolved". In this background it is best that the NPC avoids motivating the President to act under Articles 154L/ 154M.

Of course, the best argument for GOSL's unpreparedness to cooperate in reconciliation and in a political settlement is for the President to act under Article 154K and 154L, when pressed to the wall. Similarly, who knows what the TNA's, Diaspora's and internationals covert intentions are? Do they need this to happen?

Sarkaria and Punchhi Commissions of India

Like in the present NPC and GOSL status there was the weakening of the hold of the Congress Party by other parties gaining in a number of Indian states. These revived “Centre – periphery issues” in India. In search of solutions, in August 1983 India appointed the Sarkaria Commission. Selected Sarkaria Commission and other recommendations that may be considered appropriate for Sri Lanka are mentioned here to enlighten the GOSL and the NPC both.

- Convert the FC which is one-sided in approach to a powerful body regulating central- periphery financial relations (In the Sri Lanka context budgeting for the “legally acquired or centralized but provincially operated or originally devolved functions”).
- Make the ‘CMs Conference’ a strong body for discussion and harmonizing relationships. (It is presided over by the Indian PM, with agenda related senior ministers in attendance.)
- Inter-State Council was appointed in 1990 where PM, CMs, Governors, selected ministers etc. sit to discuss issues and find solutions.
- Governor – to be appointed from outside the state, eminent persons, not active politicians. I may quote this report: “Reform was called in the selection of the Governors of States. He should not be regarded as a political representative sent to a State for surveillance. He is as much committed to the oath of office as any other Constitutional functionary. A person known to his proven competence, objectivity and knowledge of the Constitution should be appointed.”

In 2007 Indian government constituted the Commission on Centre-State Relations (CCSR) chaired by former CJ Madan Mohan Punchhi, calling for a

fresh look at the relative roles and responsibilities of each level and their inter-relations. A few proposals from the CCSR are quoted for consideration.

- Governor – to be appointed from among three eminent persons suggested by the CM.
- Residuary legislation should be placed in the states.
- An institutionalized consultation between the Centre and periphery needs to be established.
- Constitution should be amended to set time stipulations for assent by Governors or the President for Bills passed by States.
- States should be allowed to enhance tax coverage, central surcharges and cesses should be made a part of a divisible pool, give a fair share of the goods and services tax to States.
- The share of market borrowing of the States to be increased from about 15% currently to 50%.
- A target minimum level of local self-government expenditure to gross domestic product should be set.

These are less politicized openings available (except the Governor’s appointment, which I presume has been wrongly handled by the NPC and TNA) for PCs to negotiate with GOSL and especially with the President cum Finance Minister. Attending to these may be appropriate to bring reconciliation, democracy and good governance than to pass resolutions which will distance the GOSL from the NPC further and consequentially attract unpalatable criticisms against the country, thus provoking the GOSL more. It is hoped that the GOSL also will create the environment to cooperate with the NCP so that unpalatable actions are not provoked and the foundation for reconciliation, democracy and good governance are established.

Epilogue

Sri Lankan PCs have to administer in a political frame—negative for power sharing. When the Centre does not possess political power in a PC administration the acuteness of negativism enhances. It is not related to ethnicity, but to ‘political cruelty’. The manner in which the then government responded to CM Amarasiri Dodangoda’s Southern PC victory is a good example of attempted annulling of democracy and good governance at work. When political power matches, PC administrations are made slavish by the Centre. This was the political reality here—then and now; and even in India, which would refrain India from questioning GOSL, as if GOSL has sinned.

PC administration has to get the expected momentum on a strategic step by step approach. Politically biased haste from the NPC and GOSL may orchestrate worse negativism. Patient, legal, rational objectivity will be the best virtue.

The ‘central’ and ‘provincial’ administrations’ roles in this exercise are huge. My observation of some public officers at the Centre and especially at NPC reminds me of a negative quote from Justice CG Weeramantry from his book “A Call for National Reawakening”. I quote:

“By definition the public servants hold the balance equally between citizens with competing claims to some service. Every claim to a service from a public servant must be decided on its merits, free of political favour or influence. It is the very negative of this principle that has become the order of the day and it is little wonder that the administration of Sri Lanka is in a sorry state.”

I wish the public and political administrations in the NPC act to disprove Justice Weeramantry.

Concurrently and most importantly let me remind two positive quotes to the NPC stakeholders made by President Rajapaksa on the 66th Independence Day:

“When we defeated terrorism and won freedom for the people in the South, we said that it was our responsibility to make it a greater victory for the people in the North.”

“People in our country who belong to all religions and speak different languages are moving together in unity and strength towards reconciliation and development.”

I wish the public and political administrations in the NPC act to prove President Mahinda Rajapaksa is absolutely right and truthful to the core.

In this regard President Rajapaksa’s invitation to TNA Leader R Sampanthan could be made an opportunity to discuss some of the above mentioned issues in a proactive manner. I might add that it will be a successful exercise through cooperative action which may negate nasty resolutions and irresponsible reactions that come from any quarter, even in the South.

Best wishes to you— Excellency the President, Hon: R Sampanthan, Hon: Governor, Hon: Chief Minister and Madam Chief Secretary and staff!

Heal the Tear drop

Sameera Madushanka Mudali Arachchi

Assistant Director

Department of Management Services – General Treasury

Sri Lanka, a teardrop shaped island in the Indian Ocean with enlivening sunsets on golden beaches and mountainous greenery spreading further inland is located in a geographically strategic location with two international harbors, which makes Sri Lanka a hotspot for international trade. Population of Sri Lanka has reached 21.7 million by the end of 2019 while maintaining a stable population growth rate, which accounts for 1.1%. The GDP of Sri Lanka at market price in 2019 is US \$ billion 88.9 with US \$ 4,102 per capita income making the country belong to upper middle income earning countries in the World.

Do conventional development practices help?

Developing countries like Sri Lanka are facing many issues such as high urbanization rates, poverty, inequity of social status, political imbalance, institutional incapacity, uncertain economic environment and environmental degradation. In Sri Lanka, the implementation of the concept of sustainable development is highly challenging, because people are commonly orthodox and used to conventional, thus unsustainable development practices and they are evermore hesitant to adopt new changes.

The conventional, thus unsustainable development practices among Sri Lankans include:

- Clearing of land for development often destroys wildlife habitat;

An unsustainable built environment in Sri Lanka

- Extracting, manufacturing and transporting materials contribute to the pollution of water and air, the release of toxic chemicals, and the emission of greenhouse gases;
- Construction operations require large inputs of energy and water and generate substantial waste streams; and
- Construction-related transportation, such as commuting and services, contributes to a wide range of impacts associated with vehicle use energy consumption, and harmful environmental effects.

The earth has finite resources and so has Sri Lanka. Nonetheless, conventional development practices contributes for rapid depletion of these limited resources. As a result of the above practices, the water systems that keep ecosystems thriving and feeding a growing human population, have become stressed and thus resulted in a difficulty of obtaining fresh water. Also, waste generation has become an inevitable phenomenon with the escalating urbanization and increasing ecological demand. If we do not take actions now for sustainable consumption and living, the world that we are burrowing from the future generations will inevitably be led towards a catastrophe.

Building sector contributes for more than one third of CO2 emission

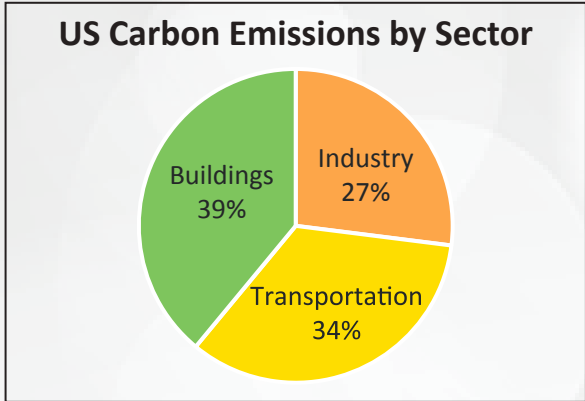
Prof. Richard Reed from Deakin University, Australia, foreseeing the catastrophe has correctly stated "Of all

things humans build, buildings last the longest, so we have to get buildings right".

Proving the strong impact of buildings on earth's survival, reports indicate that the lifespan contribution of buildings to the global CO2 emissions is almost 40%, making the building sector the largest single contributor for global warming.

Modifying the conventional way in which homes, schools, offices, shopping centers, hospitals, and cities are designed can have a beneficial effect on the environment. Green building practices can minimize human use of natural resources while generating economic benefits that include lower operational costs and higher human productivity. Green buildings are efficient and comfortable, and they contain the amenities needed for a better quality of life, including improved health. Many of the elements of green building are not new or even unique. For example, Energy efficiency, Smart growth, Water conservation, and Indoor air quality have been the main focus on various programs and incentives, both governmental and market driven. What distinguishes green building is its focus on all of these issues in an effort to contribute solutions to pressing health, environmental, and economic challenges through the location, design, construction, and operation of buildings.

Sustainable construction is about much more than the fabric of the built environment. Sustainable construction is not just about the buildings, but also

Source: Lloyd Alter/ pie chart of 2014 carbon emissions

the Cultural, Commercial and Transport infrastructures around them. Hence, these infrastructures should be constructed in ways that are sustainable in environmental and economic terms. They must also be sustainable in social terms and add value to the quality of life for the individual and the community, as well as sustainable in their own economic terms.

To preserve the equilibrium of the nature while minimizing the ecological, social, cultural and economic issues ranging from resource scarcity to environmental pollution in Sri Lanka; the country should be engaged in the holistic approach in transforming Sri Lankan construction industry with sustainable development practices to obtain much needed sustainability in the construction of infrastructure.

Ever heard of Earth Overshoot Day?

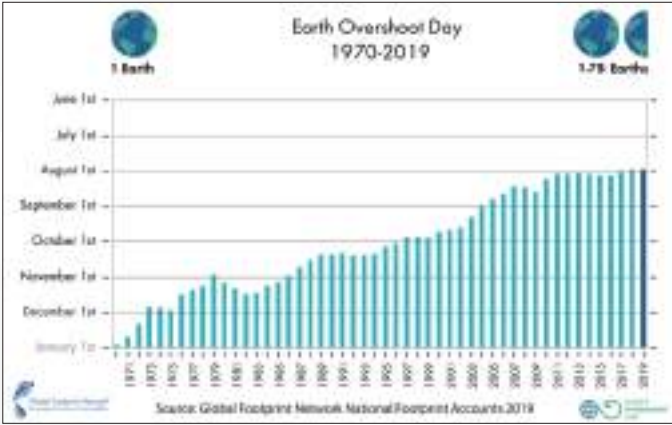
Earth Overshoot Day: the day when humanity overshoots the planet’s ability to recover from what resources we consume within each year—like regrow the trees we cut down, absorb the carbon dioxide we emit, and replenish the seas with the fish we harvest, to name a few. At this rate, it would take 1.75 Earths to sustainably meet the current demands of humanity, according to the available data (Zoe Schlanger, 2019).

If this situation does not make you feel scared for your life and your children’s future, I do not know what would!

Green High-rise Buildings for our sky-high hopes for a better future

We, as Sri Lankans love to enjoy the nature and not to feel so detached from it, albeit we unintentionally harm the mother-nature. Given the rapid growth of population and the land scarcity, it is of utmost importance to pay attention to building designs and urban city planning. Innovative technologies and renewable energy sources are encouraged to be applied in sustainable construction sites. Moreover, building materials with low energy, recycled or reusable materials pave a way towards sustainable development.

Further, the estimates state that the urban population in Colombo Municipal Council Region that has an area of 37.3 km², will rise up to 5.8 billion by 2050, witnessing a 170% increase compared to the current population. Therefore, the only solution for us is to embrace the vertical living, thus the high-rise buildings.

The Earth Overshoot Day is the earliest yet for 2019. Image: GLOBAL FOOTPRINT NETWORK

Enthusiasm of the Government for sustainable development practices is, therefore at an all-time high, as Government Institutions are encouraged to keep up with the latest development trends. The “Sobadam Piyasa” - the new building of the Ministry of Mahaweli Development and Environment can therefore be considered as a national monument of immense effort taken by the Government towards sustainable construction.

Adopting green concepts for high-rise condominiums

Whilst abiding the National Policy Framework Vistas of Prosperity and Splendour, where two of the ten key policies focus on “Development of Physical Resources” and “Sustainable Environmental Management”, green buildings have become an essential development focus of the government. Therefore, more and more new construction technologies are being developed to keep up with this escalating shift to sustainability. From utilizing the energy through the use of renewable resources to reducing the carbon footprint starting from the design to construction stages of the condominiums, some powerful strategies can be used.

Some of the key strategies that can be adopted are as follows.

i. Use of green materials for construction

Construction of a high-rise condominium consumes a large volume of materials and resources. Thus it is always a better approach to build them with materials, which are biodegradable and meet specific criteria of green materials.

For example, an eco-friendly material (green material) such as natural paints which are also bio-degradable can play a significant role in eliminating indoor air pollution. Moreover, once such materials are discarded, they would not remain on the earth surface forever as they can naturally decompose.

ii. Cross-ventilation

Using windows or ventilation louvers at right angles can provide natural ventilation and sufficient amount of day light. Thus, use of windows and ventilation louvers at right locations can drastically minimize use of power electricity for cooling process and lighting. Further, the use of vents and operable windows can assist in cooling and circulation indoor air better. We can also provide additional outdoor air ventilation to improve indoor air quality for improved occupant comfort, well-being and productivity.

Clearpoint Residencies, a benchmark in residential high-rise developments in Sri Lanka
Source: DailyFT

Indoor court yards can be built in a suitable location at condominiums. These courtyards can consist of native plants and facilitate the flow of natural breeze throughout the building complex. Moreover precautionary measures can be taken to retain most of the vegetation surrounding the building, which further facilitates the natural ventilation for occupants comfort.

iii. Water reuse and supply technologies

Grey water can be treated and a rainwater harvesting system can be established for reduction of portable water consumption. The harvested rain water can be used for the building sewage conveyance. On the other hand all the grey water collected can be treated and reuse for irrigation by use of a waste water treatment plant installed in building premises.

Storm-water management can be done according to the following methods.

- Native plants - Deep-rooted native plants and grasses build soil structure can allow water to infiltrate into the ground more easily than non-natives. Native plant are of low maintenance, adapted to low climate and rainfall patterns, and resists local pests and disease.
- Soil amending - Along with native plantings, soils can be amended with compost and sand may be needed to facilitate infiltration. A rock trench can be installed down the center of the swale. Drain tiles can be installed along the edges of the swale.

iv. Cool roofs

Cool roofs are a key to reduce the use of artificial cooling measures. Cool roofs reflect sunlight and heat away. These cool roofs can be made of special tiles and reflective paints. They have high levels of solar reflectance, which absorb less heat.

Thus this type of roofs can keep the buildings beneath cooler, thereby lowering energy use and bringing comfort to occupants. Moreover, cool roofs assists in reducing the heat island effect in urban areas.

Community connectivity plays a huge role in greening high-rise condominiums. Buildings isolated from the communities indirectly consume more energy, hence

they demand more transportation requirements. Thus the high-rise condominiums, which are occupied by many occupants are rather built in such places, which have a better community connectivity.

Let's make it a happy teardrop

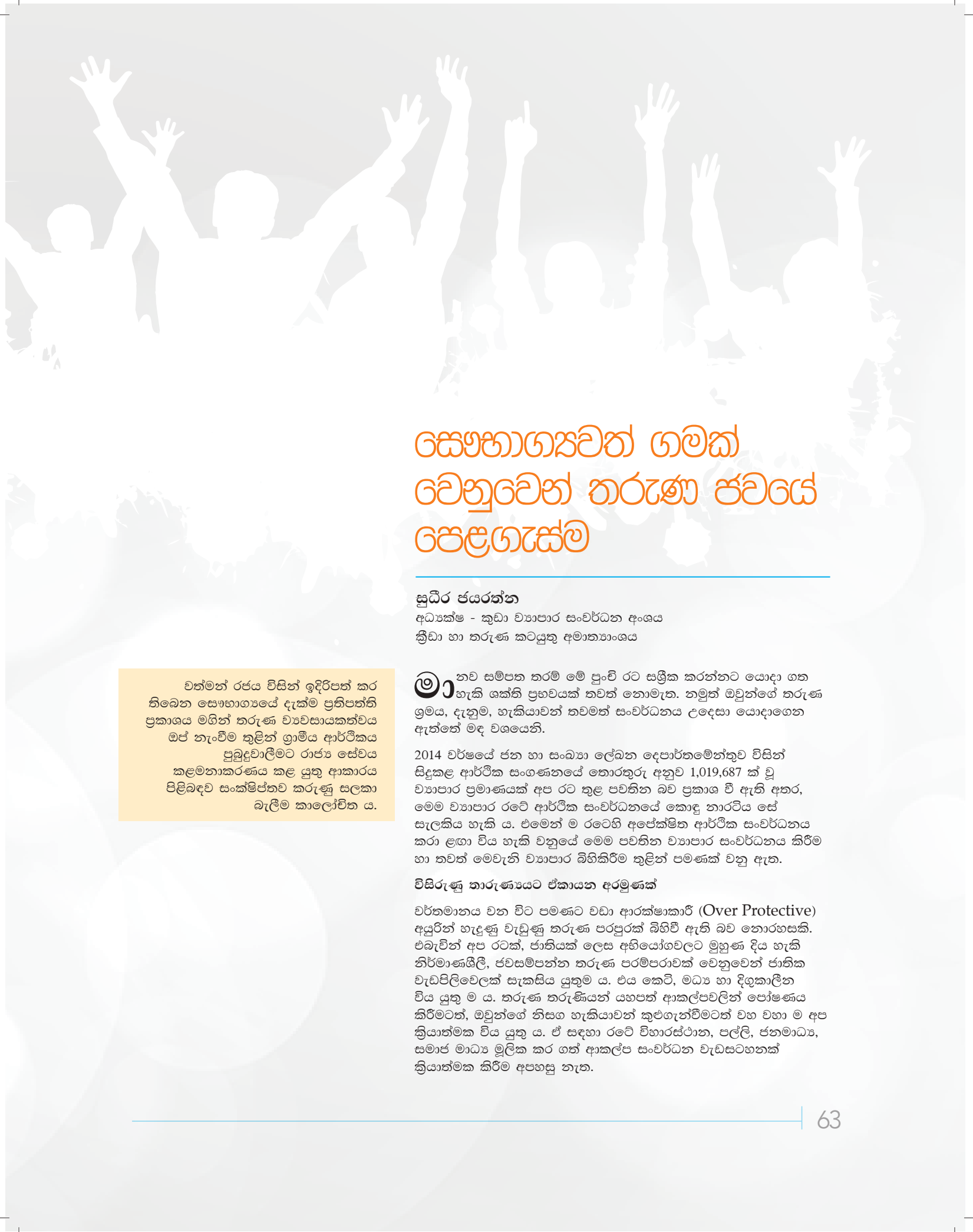
Diverse environmental problems ascribing to Sri Lankan built environment have been observed to be accompanied by a further acceleration of resource consumption and the deterioration of the environment in the recent past. Even though the magnitude has not been quantified, recent studies clearly indicate issues in sustainability related to Sri Lankan built environment. Thereby the government of Sri Lanka needs to take initiatives to increase the environmental consciousness in Sri Lankan communities.

The rapid population growth has resulted with higher demand for food, water, shelter and other basic necessities, witnessing plunges of limited resources. Therefore, the land in urban settings have become scarce and demand us living in greener high-rise condominiums, rather than scattered small buildings, which would not utilize the land properly.

Therefore, the challenge for the Government is to educate people on the importance of sustainable development and adopt sustainable development practices for infrastructure construction projects.

Let's go green to make our motherland a happy teardrop sparkling in a blue-green world!

සෞභාග්‍යවත් ගමක් වෙනුවෙන් තරුණ ජවයේ පෙළගැස්ම

සුධීර ජයරත්න

අධ්‍යක්ෂ - කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය
ක්‍රීඩා හා තරුණ කටයුතු අමාත්‍යාංශය

වත්මන් රජය විසින් ඉදිරිපත් කර තිබෙන සෞභාග්‍යයේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගින් තරුණ ව්‍යවසායකත්වය ඔප් නැංවීම තුළින් ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පුබුදුවාලීමට රාජ්‍ය සේවය කළමනාකරණය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව සංක්ෂිප්තව කරුණු සලකා බැලීම කාලෝචිත ය.

මා නව සම්පත තරම් මේ පුංචි රට සශ්‍රීක කරන්නට යොදා ගත හැකි ශක්ති ප්‍රභවයක් තවත් නොමැත. නමුත් ඔවුන්ගේ තරුණ ශ්‍රමය, දැනුම, හැකියාවන් තවමත් සංවර්ධනය උදෙසා යොදාගෙන ඇත්තේ මඳ වශයෙනි.

2014 වර්ෂයේ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකළ ආර්ථික සංගණනයේ තොරතුරු අනුව 1,019,687 ක් වූ ව්‍යාපාර ප්‍රමාණයක් අප රට තුළ පවතින බව ප්‍රකාශ වී ඇති අතර, මෙම ව්‍යාපාර රටේ ආර්ථික සංවර්ධනයේ කොඳු නාරටිය සේ සැලකිය හැකි ය. එමෙන් ම රටෙහි අපේක්ෂිත ආර්ථික සංවර්ධනය කරා ළඟා විය හැකි වනුයේ මෙම පවතින ව්‍යාපාර සංවර්ධනය කිරීම හා තවත් මෙවැනි ව්‍යාපාර බිහිකිරීම තුළින් පමණක් වනු ඇත.

විසිරුණු තාරුණ්‍යයට ඒකායන අරමුණක්

වර්තමානය වන විට පමණට වඩා ආරක්ෂාකාරී (Over Protective) අයුරින් හැදුණු වැඩුණු තරුණ පරපුරක් බිහිවී ඇති බව නොරහසකි. එබැවින් අප රටක්, ජාතියක් ලෙස අභියෝගවලට මුහුණ දිය හැකි නිර්මාණශීලී, ජවසම්පන්න තරුණ පරම්පරාවක් වෙනුවෙන් ජාතික වැඩපිලිවෙලක් සැකසිය යුතුම ය. එය කෙටි, මධ්‍ය හා දිගුකාලීන විය යුතු ම ය. තරුණ තරුණියන් යහපත් ආකල්පවලින් පෝෂණය කිරීමටත්, ඔවුන්ගේ නිසග හැකියාවන් කුළුගැන්වීමටත් වහ වහා ම අප ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. ඒ සඳහා රටේ විහාරස්ථාන, පල්ලි, ජනමාධ්‍ය, සමාජ මාධ්‍ය මූලික කර ගත් ආකල්ප සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අපහසු නැත.

තරුණයින් ව්‍යාපාරවලට යොමු කිරීම

රටක තරුණ ජනගහනය ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයට පෙලඹවීමට නම් එරටෙහි ඒ වෙනුවෙන් විධිමත් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක විය යුතුම ය. "Easy Doing Business Index" වර්ගීකරණයට අනුව අපේ රටේ ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම හෝ පවත්වාගෙන යාම යහපත් තත්වයක් ළඟා කරගෙන නැත. එහෙත් වත්මන් ආණ්ඩුවේ "සෞභාග්‍යයේ දැක්ම" ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයට අනුව ව්‍යාපාර වෙනුවෙන් හිතකර පරිසරයක් ඇති කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර තිබේ. තරුණයින්ට ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමටත්, පවත්වාගෙන යාමටත් ඇති ගැටලු හඳුනාගෙන, ඒවාට විසඳුම් ලබා දෙන ආයතන හඳුනාගත යුතු අතර ඒ වෙනුවෙන් විධිමත් සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. රාජ්‍ය ආයතන, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන, රාජ්‍ය නිලධාරීන් මෙන් ම දේශපාලන අධිකාරිය ද ඒකාබද්ධව, ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් තුළ කටයුතු කිරීමෙන් අපේ රටේ තරුණ ව්‍යවසායකත්වය බලගැන්විය හැකි ය.

ව්‍යාපාර සහ තරුණ ව්‍යවසායකයන් වෙනුවෙන් හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම

ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමටත් පවත්වාගෙන යාමටත් රටේ නීති රීති ප්‍රතිපත්ති මෙන් ම යටිතල පහසුකම් වැදගත් වේ. කුඩා ව්‍යාපාර කලින් කලට මුහුණ දෙන අභියෝග හමුවේ ඒවාට හිතකර වන අයුරින් බොහෝ දෑ සංශෝධනය විය යුතු ය. නිදසුනක් ලෙස රටේ සමස්ත ව්‍යාපාරවලින් 40%ක් පමණ ව්‍යාපාර තවමත් ලියාපදිංචි කර නොමැති අතර ඒ පිළිබඳ නිවැරදි දැනුවත්භාවයක් කුඩා ව්‍යාපාරිකයින්ට ද නොමැත. ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා විවිධ කොන්දේසි, සංකීර්ණ ලිපි ලේඛන වලින් තොරව සරල ආකාරයට ව්‍යාපාර නාම ලියාපදිංචි කිරීමට අවකාශය සැලසිය යුතු ය.

නවීන ලෝකයේ පවතින ව්‍යාපාරික තරගකාරීත්වයට මුහුණ දීමටත්, නව ව්‍යාපාර අවස්ථාවන් ග්‍රහණය කර ගැනීමටත්, නිර්මාණශීලී තරුණ ව්‍යවසායකත්වයක් වෙනුවෙන් අන්තර්ජාල පහසුකම් මෙන් ම "e Business" සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සපුරා දීමත් අත්‍යවශ්‍ය ය.

තරුණයන් තුළ ව්‍යවසායකත්ව මානසිකත්වයක් ගොඩනැගීම හා ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා වර්ධනය කිරීම

මූලිකව විභාග කේන්ද්‍රීය හා දැනුම මත පදනම්ව ඉදිරියට ගමන් කරන අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය තුළ නිර්මාණශීලී, අභියෝග භාර ගනු ලබන ව්‍යවසායකත්ව හැකියාවන් සහිත තරුණයන් බිහිවෙතැයි අපේක්ෂා කිරීම යථාර්ථයක් නොවේ. දීර්ඝකාලීන සැලසුමක් ලෙස, අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළට ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනයට අදාල

ගති ලක්ෂණ මතු වන දේ සියුම්ව ඇතුලත් කිරීම තව දුරටත් ප්‍රමාද නොකළ යුතු ය.

අතරමැදි පියවරක් ලෙස රැකියා විරහිත උපාධිධාරීන් අතුරින් ගැලපෙන කොටසක් තෝරා ගෙන වර්ධනයක් සහිත කුඩා ව්‍යාපාරවල "පුහුණු කළමනාකරුවන්" (Management Trainees) ලෙස යෙදවීමට ව්‍යාපාර හිමියන්ට අවස්ථාව සලසා දිය හැකි ය. මෙහි දී ව්‍යාපාරිකයා මෙන් ම පුහුණු කළමනාකරුවන් නිසි පුහුණුවීම්වලට යොදවා ඔවුන්ට ඉලක්ක ලබා දිය හැකි ය.

ව්‍යාපාරවල මට්ටම් අනුව ගිණුම් තබා ගැනීමට සුදුසු මෘදුකාංග හඳුනාගෙන ඒවා සහන මිලට ලබා දීමට සුදුසු වැඩපිලිවෙලක් සකස් කිරීම තුළින් ව්‍යාපාර කළමනාකරණයට අවශ්‍ය පදනම සකස් කර ගත හැකි ය.

වාර්ෂිකව කාණ්ඩ කිහිපයක් යටතේ ව්‍යවසායකයින් විධිමත් ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ ඇගයීමකට ලක් කර ඉන් ජයග්‍රහණය ලබා ගන්නා අයට විදේශ අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථා සලසා දිය යුතු වේ.

තරුණ ව්‍යවසායකත්වයට තාක්ෂණය මුසු කිරීම

තාක්ෂණය හා තාරුණ්‍ය එකිනෙක බැඳී පවතී. ඒ අතරට ව්‍යවසායකත්වය මුසු කළ යුතු ය. අපේ රටට වේගයෙන් තාක්ෂණය පැමිණීම යහපතකි. එහෙත් ඊට සමගාමීව රටක් ලෙස ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රය තුළ තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම තාමත් මැනවින් සිදු නොවේ.

අතරින් පතර හෝ තරුණයින්, ශිෂ්‍යයින් නව නිපැයුම් කිරීමට පෙළඹීම සුභවාදී කටයුත්තකි. එහෙත් බොහෝ නිපැයුම් සිදුවන්නේ හුදෙකලාමය ස්වභාවයකිනි. සරලව පවසන්නේ නම් අප රටේ පවතින ගැටලු, අර්බුද විසඳීම මූලික කරගෙන නව නිපැයුම් නිර්මාණය වීම ඉතා විරල ය. හොඳ වෙළඳපොලක් නිර්මාණය වීමට නම් දේශීය සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝජනයන් ගත හැකි වන සේ නව තාක්ෂණය හා නිර්මාණශීලීත්වය ඒ හා මුසු විය යුතු ය.

නව ද නව නිර්මාණයක් වෙනුවෙන් පේටන්ට් අයිතිය ලබා ගැනීම සරල හා කඩිනම් විය යුතු ය. ඒ වෙනුවෙන් අවශ්‍ය තැන්හි දී අනුග්‍රාහකත්වයක් ලබා දීම අනාගත ආයෝජනයකි.

විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතිය තුළ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර (SME) වෙනුවෙන් පරීක්ෂණාගාර, පර්යේෂණ, රසායනාගාර, ප්‍රමිතීන් පරීක්ෂාව වැනි සේවාවන් ලබා ගැනීමට මධ්‍යස්ථාන ඇති කළ යුතු ය. විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයින් ඇගයීමේ ක්‍රම, පර්යේෂණ හා නිබන්ධන සඳහා එම ගැටලු ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. විශ්වවිද්‍යාල

ණය ක්‍රම හා කොන්දේසි පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් මෘදුකාංගයක් (App) සකස් කර එම තොරතුරු ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් මගින් අදාළ ව්‍යවසායකයින් වෙත කඩිනමින් ලබා දීමත්, ඒ වෙනුවෙන් අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීමත් සිදු කළ හැකි ය.

ආචාර්යවරුන්ගේ දැනුම කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයට යොමු කර ගැනීමට ක්‍රමවේදයක් නිර්මාණය කළ හැකි ය.

තරුණ ව්‍යවසායකත්වයෙන් හැඩ වන වෙළඳපොළ අවස්ථා

භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය හා විකිණීම වෙනුවෙන් දැරිය යුතු පිරිවැය ඉහල වීම කුඩා ව්‍යාපාර මුහුණපාන ප්‍රධානතම ගැටලුවකි. සුළු පරිමාණයෙන් නිපදවන භාණ්ඩ වෙනුවෙන් නිෂ්පාදන වියදම ඉහල වීම සාමාන්‍ය තත්වයකි. ඒ සමගම ඉහල අලෙවි පිරිවැයක් එම භාණ්ඩයට එක් වූ කළ තරඟකාරී වෙළඳපොළෙහි රැඳී සිටීමට හැකියාවක් නැත. එබැවින් කුඩා ව්‍යාපාරිකයින්ගේ අලෙවි අවස්ථා වෙනුවෙන් සරල, පිරිවැය අඩු එහෙත් කාර්යක්ෂම විශේෂයෙන් පාරිභෝගිකයන් කරා ළඟා විය හැකි ක්‍රමයක් නිර්මාණය කිරීමට රජයේ ආයතනවලින් සාධනීය මැදිහත්වීමක් සිදු කළ යුතු ය.

මේ සඳහා රට පුරා විහිදුණු තරුණ ව්‍යවසායකයින්ගේ නිෂ්පාදන වෙළඳපොළට ගැලපෙන අයුරින් නිර්මාණය කර ගැනීමට දැනුම, කුසලතාවය ලබා දිය යුතු ය. ඒ වෙනුවෙන් කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය තුළ විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් පවතින අතර ඒ සඳහා අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන මෙන් ම ශ්‍රී ලංකා අලෙවිකරණ ආයතනය (SLIM) වැනි ආයතනවල සහාය ලබා ගත හැකි ය.

විද්‍යුත් වෙළඳපොළ (Online Market) කුඩා ව්‍යාපාරවලටත්, තරුණ ව්‍යවසායකත්ව සම්ප්‍රාප්තියටත්, නවීන ලෝකයටත් වඩාත් හොඳින් ගැලපෙන තෝතැන්නකි.

කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන “SED Pages” ව්‍යාපෘතිය මෙම සියලුම ක්‍රමවේදයන් හි එකතුවකි. ඊට පරිබාහිරව ප්‍රාදේශීය, දිස්ත්‍රික් සහ ජාතික මට්ටමින් මෙන් ම විදේශීය වශයෙන් ද වෙළඳ ප්‍රදර්ශනවලට තරුණ ව්‍යවසායකයින් යොමු කළ හැකි ය.

තරුණ ව්‍යවසායකයින් හට මූල්‍ය ශක්තිය ලබා දීම

බොහෝ විට නව ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන මොහොතේ දී මූල්‍ය සාක්ෂරතාවයක් හෝ මූල්‍ය විනයක් නොතිබීම ගැටලුවකි. ව්‍යාපාරයක් වෙනුවෙන් ලබා ගනු ලබන ණය මුදල් වෙන් අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් යෙදවීම අවසන් වන්නේ බේදවාචක තුළිනි. ව්‍යාපාර බිඳ වැටීමට මූලික හේතුවක් බවට මෙය පත්ව ඇත. ව්‍යාපාර සැලැස්මකට අනුව ණය ලබා දී, ඒ අනුව එම මුදල නිසි පරිදි යෙදවීමට පෙළඹවීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ සහාය ලබා ගත හැකි ය. පසු ගිය වසරේ දෙසැම්බර් මාසය වන විට රජය මූලික වීමෙන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව යටතේ ක්‍රියාත්මක වන, විවිධ ක්‍රමවේදයන් යටතේ සහන සලසන ණය යෝජනා ක්‍රම 107ක් පමණ තිබූ බව අධ්‍යයනයක දී හෙළි විය. මෙම ණය ක්‍රම අදාළ ව්‍යවසායකයින් හට නො ලැබීමට ප්‍රධාන හේතුවක් නම් ඔවුන්ගේ දැනුවත්භාවයක් නොමැතිකමයි. ණය ක්‍රම හා කොන්දේසි පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් මෘදුකාංගයක් (App) සකස් කර එම තොරතුරු ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් මගින් අදාළ ව්‍යවසායකයින් වෙත කඩිනමින් ලබා දීමත්, ඒ වෙනුවෙන් අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීමත් සිදු කළ හැකි ය.

සෞභාග්‍යයේ දැක්මේ හි සඳහන් අයුරින් ජාතික තරුණ අරමුදලක් බිහි කිරීම තුළින් ඒ සඳහා විසඳුම් සෙවීමට හැකියාව පවතී.

තරුණ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය උදෙසා පර්යේෂණ කාර්යභාරය

කුඩා ව්‍යාපාර පිළිබඳව යාවත්කාලීන වන තොරතුරු නොමැතිකම ක්ෂේත්‍රය දියුණු කිරීම උදෙසා ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීමට ඇති විශාලම බාධාවකි. ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2014 දී සිදු කළ ආර්ථික සංගණනය අනුව මෙම ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව දත්ත පැවතිය ද ඒවා යාවත්කාලීන වී නොමැත.

කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය මගින් මෙම අඩුපාඩුව පිරිමසා ගැනීමට දත්ත පද්ධතියක්, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනයේ නීති රීති හා මඟ පෙන්වීමට අදාලව ගොඩ නගා ඇත. එහි ව්‍යාපාර සම්බන්ධව මූලික තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් පවතී. එහෙත් සෑම ව්‍යාපාරයකම යාවත්කාලීන තොරතුරු ලබා ගෙන එයට ඇතුළත් කිරීමට සියලුම පාර්ශ්වයන්ගේ සහාය ලැබිය යුතු ය. එමෙන් ම මෙම තොරතුරු ක්ෂේත්‍රයේ අදාල සියලුම පාර්ශ්වයන්ට විධිමත් ආකාරයෙන් ලබා ගත හැකි ය.

තව ද ව්‍යාපාරිකයන්ගේ ගැටලු යොමු කිරීමට දුරකතන ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානයක් (Call Center) ආරම්භ කිරීම කාලෝචිත ය. අදාල තොරතුරු ක්ෂණිකව ලබා දීමට හැකියාව පවතින අතර උපදේශනය ලබා දිය යුතු අය වෙනුවෙන් නිලධාරීන් යොමු කර ඔවුන්ගේ ගැටලු විසඳා දීමේ සේවාවන් ආරම්භ කරමින් පවතී. ඒ සඳහා සෞභාග්‍යයේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ සඳහන් පරිදි තරුණ ව්‍යාපාරික මාර්ගෝපදේශන මධ්‍යස්ථාන ක්‍රමයක් උපයෝගී කර ගත හැකි ය.

තරුණ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ආකාරය

මේ රටේ විසිරුණු තාරුණ්‍යය තුළ ව්‍යවසායකත්වය රෝපණය කර ඔවුන් විසින් මෙහෙයවන ව්‍යාපාර මගින් රට ස්වයංපෝෂිත කිරීමට අදාල ආයතන, නිලධාරීන්, සම්පත් බොහෝ ප්‍රමාණයක් දැනටමත් පවතී. අවශ්‍ය වන්නේ පෙර සඳහන් කළ පරිදි ඒකාබද්ධ වූ වැඩපිළිවෙලක් සහ ඒ මගින් නිර්මාණය වූ පරමාර්ථ හඹා යෑමට නිසි මඟ පෙන්වන නායකත්වයක් සහ මෙහෙයුම් පද්ධතියක් සකස් කිරීම යි. එය පහත පරිදි ඉටු කිරීම සුදුසු බව මෙම ක්ෂේත්‍රයේ රාජකාරී ඉටු කිරීමේදී ලද අත්දැකීම් අනුව පැහැදිලි වේ.

- ග්‍රාම නිලධාරී වසම් මට්ටමින් කාර්යාල පද්ධතියක් පැවතීම මෙන් ම නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙකු සිටීම මෙම කටයුත්තේදී උපයෝගී කර ගත හැකි ධනාත්මක කරුණකි.
- වසම් භාර සංවර්ධන නිලධාරී විසින් වසරකට වසමක ව්‍යාපාර දහයක් දියුණු කිරීමට කටයුතු කළ යුතු ය. ස්වදේශීය කටයුතු අමාත්‍යාංශය යටතේ සේවය කරන ඔවුන්ට අවශ්‍ය අනෙකුත් සහායයන් වෙනත් ආයතන වලින් ලැබිය යුතු ය.
- ගම් මට්ටමින් තෝරා ගනු ලබන තරුණ ව්‍යවසායකයින් යම් ප්‍රමාණයකට අවශ්‍ය කෘෂිකාර්මික දැනුම කෘෂි පර්යේෂණ නිලධාරීන් මගින් ලබා දිය හැකි ය.
- ව්‍යාපාර ඇරඹීමට අවශ්‍ය තෛතික කටයුතු ග්‍රාම නිලධාරී මගින්, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක මගින් ලබා ගත හැකි ය. එමෙන් ම යම් කොටසකට අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරී මගින් එම බැංකුවලින් ලබා ගත හැකි ය.

ග්‍රාම නිලධාරී මට්ටමින් තෝරා ගනු ලබන මෙම තරුණ තරුණියන්ගේ ආකල්පමය සංවර්ධනය, පෞරුෂත්ව සංවර්ධනය, මූලික ව්‍යාපාරික දැනුම, තාක්ෂණ දැනුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ තිබෙන ආයතන හා නිලධාරීන් මෙහෙයවා ලබා දිය හැකි ය. තව ද කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ නිලධාරීන්, පරිසර, ව්‍යවසාය සංවර්ධන, නිපුණතා සංවර්ධන, මානව සම්පත් සංවර්ධන, විද්‍යාතා, අපනයන සංවර්ධන, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ආදී නිලධාරීන් ද බැංකු පද්ධතිය ද මෙම වසම්වල සිටින තරුණ ව්‍යවසායකයින් නගා සිටුවීමේ වැඩපිළිවෙලට බද්ධ කළ හැකි ය.

ඒ වෙනුවෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් සියලුම ආයතන හා නිලධාරීන් ඒකාබද්ධ කරමින් වසර තුනක උපායමාර්ගික

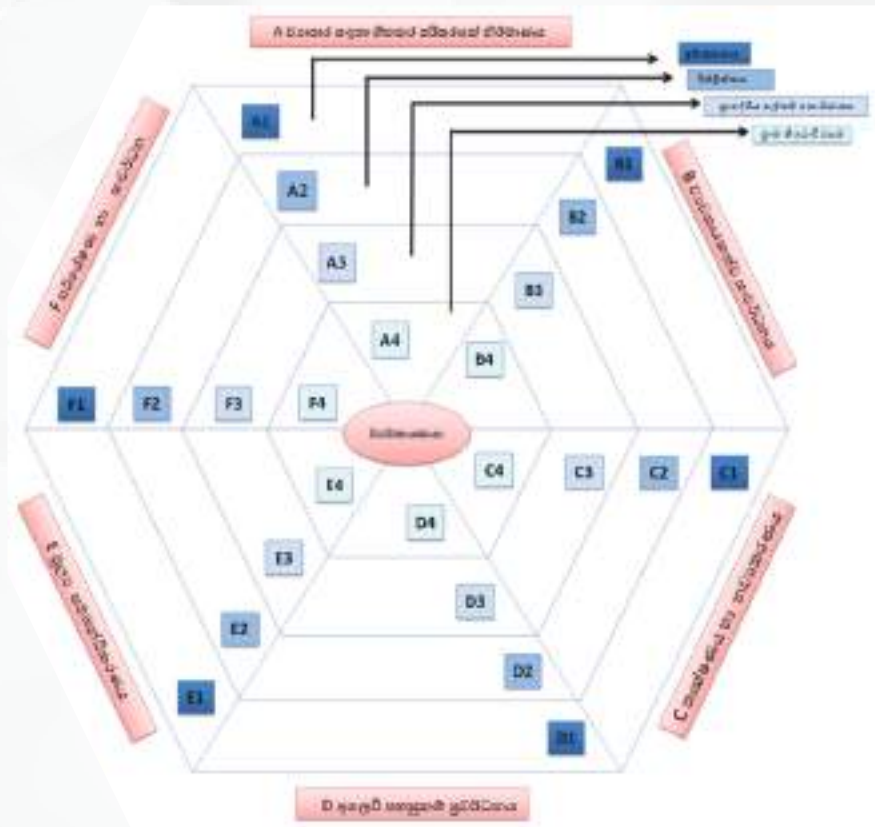
සැලැස්මක් තරුණ ව්‍යවසායකත්වය නැංවීමේ අරමුණින් සකස් කළ යුතු ය. කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය විසින් දැනටමත් එවැනි සැලැස්මක් සකස් කර ඇති අතර එය සුදුසු පරිදි සුසර කර වැඩිදියුණු කිරීමේ හැකියාව පවතී. එම සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට අවශ්‍ය ඉඩ හසර නිර්මාණය විය යුතු ය.

සියලුම දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්ට මෙම වැඩපිළිවෙල අධීක්ෂණය කිරීමට හැකියාව පවතී. ඒ වෙනුවෙන් ඔවුන්ට දැනටමත් යාන්ත්‍රණයක් ගොඩ නැගී ඇත. කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ කාර්යාලයක් සෑම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයකම පිහිටුවා ඇත. තව ද දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම,

අපනයන, පළාත් සභා ආයතන, බැංකු, කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය, ඵලදායීතා වැනි ආයතනවල සහාය දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්ට හිමි වේ. දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්ගේ සමුළුවේ දී (දිසාපති සමුළුව) මෙම විෂය පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු කළ හැකි ය. තව ද පළාත් සභා ප්‍රධාන ලේකම්වරුන්ගේ සමුළුව ද මෙම විෂයට අදාළ කරුණු සාකච්ඡා කිරීමටත් ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් යොදා ගත හැකි ය.

මේ සඳහා අමාත්‍යාංශ ගණනාවක් මැදිහත් විය යුතු ය. එම අමාත්‍යාංශ අතර සහසම්බන්ධතාවයන් ගොඩ නැංවීමටත් ඒකාබද්ධව කරුණ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අමාත්‍යාංශවල එකතුවෙන් කමිටුවක් පිහිටුවිය යුතු ය.

කරුණ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය උදෙසා වූ ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශය

“සෞභාග්‍යයේ දැක්ම” ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය යථාර්ථයක් කිරීම සඳහා සියලු ආයතන ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ කටයුතු කළ යුතු අතර, එය රටේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය වේගවත් කිරීමට බෙහෙවින් ඉවහල් වේ. ඒ සඳහා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුව යටතේ හඳුන්වා දී ඇති ප්‍රවේශයන් හය ඔස්සේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් මට්ටමින්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින්, දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් හා ජාතික මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය උදාහරණයක් තුළින් මෙලෙස ගොනු කළ හැකි ය.

උදාහරණය	හිතකර පරිසරය	ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය	තාක්ෂණය හා නව්‍යකරණය	අලෙවි පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය	මූල්‍ය සම්බන්ධීකරණය	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන
1. ග්‍රාමීය මට්ටම (වසම)	A4 ග්‍රාම නිලධාරී	B4 ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී	C4 ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී	D4 ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී/සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරී	E4 ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී/සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරී /ග්‍රාමීය බැංකු නිලධාරීන්	F4 ග්‍රාම නිලධාරී/ සංවර්ධන නිලධාරී
2. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටම	A3 මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක/ ප්‍රාදේශීය ලේකම්	B3 කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන පුහුණු නිලධාරීන් සහ සංවර්ධන නිලධාරී/ ව්‍යවසාය සංවර්ධන නිලධාරී/ වනිතා සංවර්ධන නිලධාරී/ මානව සම්පත් නිලධාරී/ඵලදායීතා සංවර්ධන නිලධාරී	C3 කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිලධාරී/ විද්‍යාතා නිලධාරී/ පශු වෛද්‍ය	D3 කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන පුහුණු නිලධාරීන් සහ සංවර්ධන නිලධාරී/ සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරී/සමෘද්ධි කළමනාකරු/වනිතා සංවර්ධන නිලධාරී/ ව්‍යවසාය සංවර්ධන නිලධාරී	E3 කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන නිලධාරී/ රාජ්‍ය බැංකු ශාඛා නිලධාරීන්	F3 ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සැලසුම් නිලධාරීන්/ කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන නිලධාරී/
3. දිස්ත්‍රික් මට්ටම	A2 දිස්ත්‍රික් ලේකම්	B2 කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ/ කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන පුහුණු නිලධාරී/ව්‍යවසාය සංවර්ධන නිලධාරී/ඵලදායීතා සංවර්ධන නිලධාරී	C2 කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලයේ නිලධාරීන්/ දිස්ත්‍රික් පශු වෛද්‍ය නිලධාරීන්/ දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම නිලධාරීන්	D2 කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ/ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන පුහුණු නිලධාරීන්/ව්‍යවසාය සංවර්ධන නිලධාරී/ සමෘද්ධි කළමනාකරු	E2 සියලුම රාජ්‍ය බැංකු /සමෘද්ධි බැංකු සංගම් නිලධාරීන්/ සියලුම පෞද්ගලික බැංකු නිලධාරීන්	F2 සංඛ්‍යාලේඛනඥ/ කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ/ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන පුහුණු නිලධාරී
4. ජාතික මට්ටම	A1 සමාගම් මැදුර	B1 ක්‍රීඩා හා තරුණ කටයුතු අමාත්‍යාංශය/ වාණිජ මණ්ඩලය/ කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය/ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සහ ව්‍යවසාය සංවර්ධන, කර්මාන්ත හා සැපයුම් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය යන ආයතනවල නිලධාරීන්	C1 ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය/ කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය/ කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය/ උසස් අධ්‍යාපන, තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන අමාත්‍යාංශය/ පළාත් සභාව යන ආයතනවල නිලධාරීන්	D1 ලංකා වාණිජ මණ්ඩලය/ කර්මාන්ත සේවා අධිකාරිය/කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය/ලක්සල/ සඵසල/ජාතික/ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය/ශ්‍රී ලංකා ඇසුරුම් මධ්‍යස්ථානය යන ආයතනවල නිලධාරීන්	E1 මහ බැංකුවේ නිලධාරීන්/ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික බැංකු ප්‍රධාන කාර්යාලයන්හි නිලධාරීන්	F1 ව්‍යවසායකත්වයට අදාළ සියලුම අමාත්‍යාංශයන්හි අදාළ නිලධාරීන්/ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය/පොල් පර්යේෂණායතනය/රබර් පර්යේෂණායතනය/නේ පර්යේෂණායතනය/ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව යන ආයතනවල නිලධාරීන්

තරුණ ව්‍යවසායකයාගේ ගැටලු / අවශ්‍යතා බිම් මට්ටමේ සිට විසඳුම් ලබා දෙමින්, ඉදිරියට පැමිණ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුවකට ඉදිරිපත් කර ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයන්ට එළඹීම තුළින් රට තුළ තරුණ ව්‍යවසායකත්වය දිරි ගැන්වීම සඳහා රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය සතු මහඟු ශක්තිය ඒකාබද්ධ කර ගත හැකිය.

ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීමට අපි කුමක් කරමුද?

ආර්.එම්.ආර්.එස්. තිලකරත්න

සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පාලන)

ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව

Bsc in Food Science and Technology & Msc in Food and Nutrition

කුසගින්න යනු මනුෂ්‍යයින් ශාරීරිකව මෙන්ම මානසිකවද පීඩාවට පත් කරන්නකි. වර්තමානයේ ලෝක ජනගහනයෙන් මිලියන 800 කට අධික පිරිසක් කුසගින්නෙන් පෙළෙමින් ජීවත් වෙන අතර මෙකී වාතාවරණය තුළ ලෝකයේ අවධානය ආහාර සුරක්ෂිතතාව (Food Security) වෙත යොමු වෙමින් පවතී. ඒ අනුව, 2030 වසර වන විට ලඟාකර ගැනීමට අපේක්ෂිත තිරසර සංවර්ධන අරමුණු (Sustainable Development Goals) 17 අතරින් 2 වැනි අරමුණ ලෙස "සාගිනි නිමවා, ආහාර සුරක්ෂිතතාව හා ඉහළ පෝෂණ තත්වයක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ තිරසර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම" දක්වා ඇත.

ජාත්‍යන්තර සංවර්ධනය සඳහා වන එක්සත් ජනපද ආයතනයට (USAID) අනුව ආහාර සුරක්ෂිතතාවය යනු, සම්පන්න ජීවිතයක් සඳහා සිය ආහාර අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ප්‍රමාණවත් ආහාර සඳහා සෑම විටම සෑම පුද්ගලයෙකුටම භෞතික හා ආර්ථික ප්‍රවේශයක් තිබීම යි.

ආහාර සුරක්ෂිතතාව ප්‍රධාන ආකාර සතරකින් යුක්ත වේ.

1. සුලබතාව (Availability)
2. ලබාගැනීමේ හැකියාව (Affordability & Accessibility)
3. නිවැරදි පෝෂණය (Utilization)
4. ස්ථිරසාර බවයි. (Stability)

1. සුලබතාව

ආහාර සුලබතාව යනු ඉහළ ගුණාත්මක බවින් යුත් පෝෂ්‍යදායී ආහාර ප්‍රමාණවත් තරමින් (දේශීය නිෂ්පාදනය හෝ ආනයනය මගින්) සුලබව පැවතීමයි.

2. ලබාගැනීමේ හැකියාව

ආහාර භෞතික වශයෙන් සුලබව පැවතියද සියලු දෙනාට එය ලබා ගත හැකි නොවේ. සෑම පුද්ගලයෙකුටම , අංග සම්පූර්ණ ආහාර වේලක් ලැබීමට භෞතික හා ආර්ථික ප්‍රවේශයක් පවතී නම් පමණක් ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කළ හැක.

3. නිවැරදි පෝෂණය

බහුලව පවතින ආහාර සෑම පුද්ගලයෙකුටම පහසුවෙන් ලබාගත හැකි වුව ද එම ආහාර වලින් නිසි පෝෂණයක් නොලැබෙන්නේ නම් හෝ ආහාර පරිභෝජනයට නොගෙන ඉවත ලන්නේ නම් ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කළ නොහැක.

4. ස්ථිරසාර බව

උක්ත සඳහන් තත්වයන් පැවතියද ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු වීමට එකී තත්වය අඛණ්ඩව පැවතිය යුතු වේ. එනම් දේශගුණික විපර්යාස, හදිසි ආපදා, ආර්ථික අර්බුද වැනි තත්වයන් මගින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට ඇති බලපෑම ඉතා අවම විය යුතුය.

ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇතිකර ගැනීමට ඇති ප්‍රධානතම අභියෝග

- ශාක පළිබෝධ, රෝග හා සතුන්ට ඇතිවන වසංගත රෝග: අද වන විට ශාක පළිබෝධකයන් නිසා වාර්ෂිකව ගෝලීය ආහාර බෝග වලින් 40% ක් පමණ අහිමි වේ. ශාක රෝග සඳහා පමණක් ගෝලීය ආර්ථිකයෙන් වාර්ෂිකව ඇමරිකානු ඩොලර් බිලියන 220 ක් පමණ වැය වන අතර කෘෂි පළිබෝධකයන් මර්ධනය සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් බිලියන 70 ක් පමණ වැය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේද 2018 හා 2019 වර්ෂවල සේනා දළඹු උවදුර හේතුවෙන් බඩ ඉරිඟු ඇතුළු හෝග වර්ග රාශියකට දැඩිලෙස හානි සිදු වූ අතර වැලිගම පොල් කොළ මැලවීමේ රෝගයෙන් පසුගිය වර්ෂ කිහිපයකම පොල් වගාවට දැඩි බලපෑමක් ඇති

විය. එමෙන්ම ගොවිපල සතුන්ට වැළඳුන කුරුළු උණ, සුකර උණ වැනි රෝග තත්වයන් ද ගෝලීය ආහාර නිෂ්පාදනයට දැඩි බලපෑමක් ඇති කිරීමට සමත් විය.

- දේශගුණික හා කාලගුණික විපර්යාස: ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම සහ අක්‍රමවත් වර්ෂාපතන රටා වැනි දිගු කාලීන, ක්‍රමවත් වෙනස්කම් මෙන්ම දරුණු නියඟ හා ගංවතුර වැනි ආන්තික දේශගුණික තත්වයන් වල සිදුවන වෙනස්වීම් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයට දැඩි බලපෑමක් ඇති කරන අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ අවදානම උග්‍ර කිරීමට හේතු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇති කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතනවලට ඇති වගකීම

ශ්‍රී ලංකාව ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ අරමුණු තවම සාක්ෂාත් කරගෙන නොමැති අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාව ළඟා කර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග වල පරතරයක් පවතී. ආහාර අවශ්‍ය ප්‍රමාණයෙන් දේශීයව නිෂ්පාදනය නොවීම, මත්ස්‍ය සම්පත ඇතුළු සත්ත්ව සම්පත් නිසි ලෙස කළමනාකරණය නොවීම, භූමි ප්‍රමාණය ප්‍රශස්ත මට්ටමින් ප්‍රයෝජනයට නොගැනීම හා නවීන තාක්ෂණය භාවිතයේ අඩුපාඩු හේතුවෙන් ජනගහන වර්ධනයට සමානුපාතිකව ඉහළ යන ආහාර ඉල්ලුම සපුරාලීමට අපහසු වී ඇත. නමුත්, ස්වාභාවික සම්පත් බහුලව පවතින ශ්‍රී ලංකාවට ආහාර සුරක්ෂිතතා අභියෝග ජය ගැනීම එතරම් අභියෝගයක් නොවනු ඇති අතර ඒ සඳහා රාජ්‍ය ආයතනවලට පැවරී ඇති වගකීම සුළුපටු නොවේ.

- සම්පත් ඵලදායී ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම

ගොඩබිම භූමි ප්‍රමාණයෙන් දෙගුණයක පමණ මුහුදු කලාපයකට හිමිකම් කියනු ලබන ශ්‍රී ලංකාව මේ දක්වා එය ආහාර සපයා ගැනීම සඳහා නිවැරදිව කළමනාකරණය කර ඇත්දැයි යන්න විමසිය යුතු කරුණකි. මෙරට ජනතාවගේ දෛනික ප්‍රෝටීන අවශ්‍යතාව සපුරා ගැනීමට හා ප්‍රෝටීන ශක්ති මන්දපෝෂණය(Protein Energy Malnutrition) සඳහාද මෙම ඌණ භාවිත සම්පත් ඵලදායී ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම නිසි පිළිතුරක් වනු ඇත. මේ සඳහා ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ අරමුණු ප්‍රායෝගිකව සාක්ෂාත් කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

දෙමුහුම්කරණය හා ජාන තාක්ෂණය මගින් වගා කරන භූමියෙන් උපරිම අස්වැන්නක් ලබාගත හැකි, පළිබෝධකයින්ට හා වෙනත් රෝගවලට ඔරොත්තු දෙන හෝග වර්ග වැඩිදියුණු කිරීම හා ප්‍රවලිත කිරීම

- කෘෂිකර්මාන්තය නවීකරණය කිරීම

දෙමුහුම්කරණය හා ජාන තාක්ෂණය මගින් වගා කරන භූමියෙන් උපරිම අස්වැන්නක් ලබාගත හැකි, පළිබෝධකයින්ට හා වෙනත් රෝගවලට ඔරොත්තු දෙන හෝග වර්ග වැඩිදියුණු කිරීම හා ප්‍රවලිත කිරීම, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ දැක්ම වන "ආහාර සුරක්ෂිතතාව හා ජාතික සමෘද්ධිය උදෙසා කාර්යක්ෂම , ඵලදායී හා ශක්තිමත් කෘෂිකාර්මික අංශයක්" යන්න ලඟා කර ගැනීම සඳහා ගත යුතු අත්‍යවශ්‍ය පියවරයන් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය රටේ පවතින දේශගුණික තත්වයන්ට අනුකූලව පරිණාමය වී ඇති අතර කෘෂිකාර්මික තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී සාම්ප්‍රදායික අත්දැකීම් හා කාලගුණික රටාවන් පිළිබඳ දැනුම සමූච්චය වී ඇත. ජාතික කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තියට දේශගුණික විපර්යාස අනුවර්ථනය ප්‍රධාන ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස ඇතුළත් කර ඇති අතර මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට දේශගුණික සුහුරු කෘෂිකර්මාන්තය (Climate Smart Agriculture) වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා කෘෂිකාර්මික වාරි පද්ධති සකස් කිරීම, දේශගුණික අනාවැකි අනුව බෝග දින දර්ශනය වෙනස් කිරීම හා කාලගුණික තොරතුරු ගොවීන්ට කාලෝචිතව සන්නිවේදනය කිරීම වැනි උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කළයුතු වේ.

- පසු අස්වනු තාක්ෂණය දියුණු කිරීම

පසු අස්වනු තාක්ෂණයේ පවතින අඩුලුහුඬුකම් හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ නිපදවන ආහාරවලින් ඵලවළු පළතුරු 40% කට අධික ප්‍රමාණයක් සහ ධාන්‍ය හා රනිල හෝග 15% කට අධික ප්‍රමාණයක් අපතේ යයි. එය දළ වශයෙන් වාර්ෂිකව රුපියල් බිලියන 18 ක පමණ මූල්‍යමය අලාභයකි. නිසි පරිදි අස්වනු නෙළීම, ඇසුරුම් කිරීම, ප්‍රවාහනය හා ගබඩා කිරීම සිදු නොවීම ඒ සඳහා හේතු වන අතර ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය මගින් අස්වැන්න නෙළීමේ සිට ඒවායේ අගය එකතු කිරීම හරහා පරිභෝජනය දක්වා වූ ක්‍රියාකාරකම් මනාව කළමනාකරණය කළයුතු වේ.

- කාර්යක්ෂමව ආහාර බෙදාහැරීමේ යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම

ආහාර සඳහා වියදම් කිරීමට ශක්‍යතාව අඩු පිරිස සඳහා දැරිය හැකි මිල ගණන්වලට ආහාර අලෙවි කිරීම සඳහා නිසි පරිදි ආහාර ද්‍රව්‍ය බෙදාහැරීමට කාර්යක්ෂම බෙදාහැරීමේ යාන්ත්‍රණයක් පැවතීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා සතොස වැනි රාජ්‍ය ආයතන හරහා අඩු මිලට අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ලබා දීම වඩාත් ශක්තිමත් කළ යුතු වේ.

- ගෘහස්ථ ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම

ගෘහස්ථ මට්ටමින් ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කරලීමෙහිලා ගෙවනු වගාව (Home Gardening) වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. මෙය අවම පිරිවැයකින් වස විසෙන් තොර පෝෂ්‍යදායී ආහාර ලබා ගැනීමේ පහසුම ක්‍රමය වේ. කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් වරින්

වර විවිධ ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇතත් එම වැඩසටහන් වල ආර්ථිකමය දායකත්වය පැහැදිලි හා ස්ථිරසාර නොවේ. එවැනි වැඩසටහන් සඳහා බොහෝ විට සම්බන්ධ වන්නේ විශ්‍රාම සුවයෙන් සිටින පිරිස, උගත රැකියාලාභීන් හෝ විනෝදාංශයක් වශයෙන් එම කාර්යයෙහි නිරත වන පිරිස වේ. ඒ අනුව එමඟින් පවුලේ ආහාර හා පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව සපුරා ගැනීමට මෙන්ම රටේ සමස්ථ ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා ගෙවත්තේ පවතින තිරස් හා සිරස් ඉඩ ප්‍රමාණයන් භාවිතා කරගනිමින් භූමිය ඵලදායී ලෙස යොදා ගනිමින් ආහාර බෝග මගින් භූමිය අලංකාර කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් (Edible Landscaping) හඳුන්වාදීම තුළින් ගෙවතු වගාව සඳහා වැඩි පිරිසක් ආකර්ෂණය කර ගත හැකි වේ.

- රෙගුලාසි සකස් කිරීම

ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය රෙගුලාසි සකස් කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විවිධ පියවරයන් ලබාගෙන ඇති අතර 2020 වසරේ ජනවාරි පළමුවනදා සිට ආහාර පිළිබඳ නව රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ආහාර පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ජනතාවට සුරක්ෂිත ආහාර වේලක් ලබා දීම සඳහා මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකයින් හා අනෙකුත් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් බැඳී සිටී.

ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සඳහා ජාතික හා පළාත් මට්ටමින් ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරමින් සියලු රාජ්‍ය ආයතන අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් ඇති කරමින් යෝජනා වැඩසටහන් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස සලකා කටයුතු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම හා ඊට අනුගතවීම වෙනුවෙන් පරිපාලන සේවාවේ කාර්යභාරය

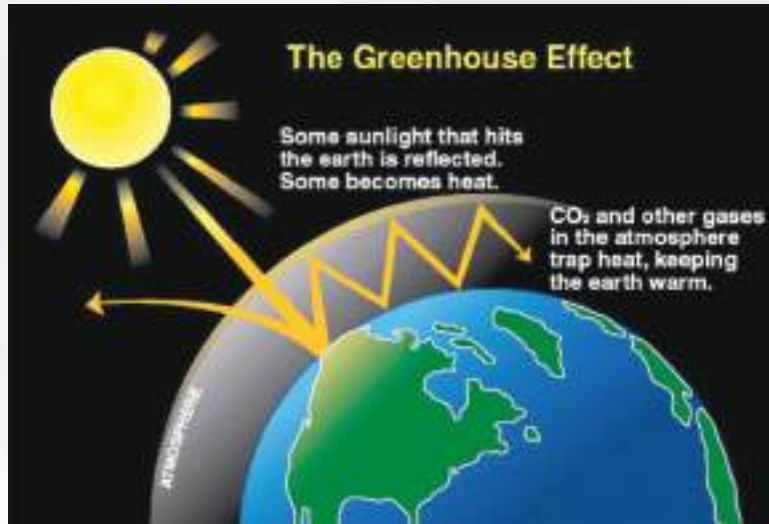
කේළන් කුමුදුනි විද්‍යාලංකාර

සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දේශගුණ විපර්යාස)
පරිසර හා වනජීවී සම්පත් අමාත්‍යාංශය

වත්මන් ලෝකය මුහුණපාන ප්‍රබලම පාරිසරික ගැටළුව වන්නේ දේශගුණික විපර්යාසයයි. දේශගුණික විපර්යාස මිනිසා විසින්ම ඔහුගේ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ඇතිකරගත් මිහිතලය මත වෙසෙන සියළු ජීවීන්ටම අහිතකර ලෙස බලපන්නා වූ ක්‍රියාවලියක් වී හමාරය. අදවන විට ව්‍යසනකාරී සුළු කුණාටු ගංවතුර ආදිය ලෝක බලවතුන්ට පවා අහියෝග කරමින් නිරන්තරයෙන් සිදුවීමට පටන් ගෙන තිබේ. මේ හේතුවෙන් මිනිසාගේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් වැය කළ හැකි විශාල පිරිවැයක් ආපදා කළමනාකරණය සඳහා දැරීමට සිදුවීමෙන් සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයටද බාධා පැමිණවෙයි.

කාර්මික විප්ලවය සමග මිනිසා පොසිල ඉන්ධන විශාල වශයෙන් දහනය කරමින් දැවැන්ත නිෂ්පාදන ආර්ථිකයක් කරා පිය නැගූ අතර, එහි අතුරු ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වායුගෝලයේ කාබන්ඩයොක්සයිඩ්, මීතේන්, නයිට්‍රජන් ඔක්සයිඩ් වැනි හරිතාගාර වායූන් විශාල වශයෙන් රැස්විය. මෙම හරිතාගාර වායූන් සූර්යයාගේ ඇති පාරජම්බුල කිරණ අවශෝෂණය කරමින් වායුගෝලයේ පහළ මට්ටමේදී තාපය මුදාහැරීම හේතුවෙන් පෘථිවි ගෝලයේ උෂ්ණත්වය වැඩිවීම සිදුවේ. මෙය ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම ලෙස හඳුන්වන අතර, මිහිතලය උණුසුම් වීම දේශගුණ විපර්යාස ඇති කරයි.

ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාමෙන් ධ්‍රැවාශිත ග්ලැසියර දියවෙමින් සාගර ජලමට්ටම ඉහළයාම ආරම්භ වේ. මේ හේතුවෙන් පහත් දූපත් මුහුදෙන් යටවීමේ අවදානමක් ඇතිව තිබෙන අතර එහි අවදානමට මුහුණ දෙන දකුණු ආසියාතික රටවල් අතර ශ්‍රී ලංකාවද ඇත. තවද දීර්ඝ නියග තත්ත්වයන්, කෙටි කාලයක් තුළ අධික වර්ෂාපතනයන්

ඇතිවීම හේතුකොට ගෙන ක්ෂණික ගංවතුර තත්ත්වය ඇතිවීම, ටොනෙඩෝ හා සුළි කුණාටු තත්ත්ව ඇතිවීම වැනි අහිතකර තත්ත්ව ඇතිවීම මෙම ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළයාම හේතුකාරක වේ.

මෙම අනතුර හඳුනාගත් එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසරය හා සංවර්ධන සමුළුව නැතහොත් මිහිතල සමුළුව 1992 දී බ්‍රසීලයේ රියෝ ද ජනයිරෝ නුවරදී පවත්වන ලද අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ සම්මුතිය (UNFCCC) ඇතිකර ගන්නා ලදී. ශ්‍රී ලංකාව 1993 වසරේදී එම සම්මුතිය අපරානුමත කරමින් එහි පාර්ශවකරුවෙකු බවට පත්විය. පරිසර විෂයභාර අමාත්‍යාංශය එහි ජාතික කේන්ද්‍රීය මධ්‍යස්ථානය ලෙස කටයුතු කරනු ලබයි. මෙම සම්මුතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ ආහාර නිෂ්පාදනයට තර්ජනයක් නොවන අයුරින් වායුගෝලයේ හරිතාගාර වායූන් මට්ටම ස්ථාවර කිරීමට පියවර ගැනීමට,

පැරිස් ගිවිසුම

ප්‍රංශයේ පැරිස් නුවර පැවති එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ 21 වන සැසිවාරය 2015 වර්ෂයේදී පැවැත්වුණු අතර, එහිදී දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ සියළු පාර්ශවකරුවන්ගේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව වන පැරිස් ගිවිසුම ඇති කරගන්නා ලදී.

ශ්‍රී ලංකාව 2016දී පැරිස් ගිවිසුම අපරානුමත කරමින් එහි

පාර්ශවකරුවෙකු බවට පත්විය.

පැරිස් ගිවිසුමේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ

1. පූර්ව කාර්මික මට්ටමට සාපේක්ෂව ගෝලීය සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය වැඩිවීම 20°C ට අඩුවෙන් පවත්වා ගැනීම.
2. දේශගුණ විපර්යාස නිසා සිදුවන්නා වූ බලපෑම්වලට මුහුණදීම සඳහා ගෝලීය ප්‍රජාව ශක්තිමත් කිරීම හා දේශගුණ විපර්යාසවලට හේතුවන්නා වූ හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.
3. දේශගුණ විපර්යාසවල අනිසි බලපෑම්වලට මුහුණදීම සඳහා මූල්‍යමය පහසුකම් සැලසීම.

පැරිස් ගිවිසුමේ හඳවන ලෙස හඳුන්වන්නේ දේශීයව තීරණය කරන ලද දායකත්වයන්ය (Nationally Defecommend Contribution, NDCs). දේශීයව තීරණය කරන ලද දායකත්වයන් යනු පැරිස් ගිවිසුමේ පාර්ශවකරුවන් විසින් දේශගුණ විපර්යාසවලට ශක්තිමත්ව මුහුණදීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ගයන්ය.

මේවා දෙයාකාර වේ.

1. ගෝලීය උෂ්ණත්වය වැඩිවීම කෙරෙහි බලපාන හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග (Mitigations).
2. දේශගුණ විපර්යාස නිසා ඇතිවන අහිතකර

බලපෑම්වලට සාර්ථකව මුහුණදීම සඳහා ප්‍රජාව
ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග
(Adaptations).

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඒක පුද්ගල කාබන් විමෝචනය ආසන්න
වශයෙන් ටොන් 01 ක් පමණ වන අතර, ගෝලීය තත්වය
සලකා බැලීමේදී එය නොසලකිය හැකි තරම් සුළු අගයකි.
එසේ වුවද දේශගුණ විපර්යාස නිසා හට ගන්නා අහිතකර
බලපෑම් වලට ගොදුරුවීමේ අවදානම සැලකිල්ලට
ගැනීමේදී ශ්‍රී ලංකාව ඉතා ඉහළ අවදානම් මට්ටමක සිටී.
“ජර්මන් වොඩ්” නම් සංවිධානයේ ශ්‍රේණිගත කිරීම්වලට
අනුව 2018 වසරේ ආපදා හා හානි අනුව ශ්‍රී ලංකාව
2020 වර්ෂයේ ලෝකයේ 6වන අවදානම් මට්ටමේ සිටින
අතර, 2017 වර්ෂයේ ආපදා හා හානි අනුව ලොව දෙවන
අවදානම් මට්ටමේ පසු වේ.

මෑත කාලීනව ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපය නිරන්තරයෙන්
දීර්ඝ නියං තත්වයන්ට මුහුණ දෙමින් තිබේ. එය
රටේ ආහාර අවශ්‍යතාවයෙන් 80% ක් පමණ සපයන
කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි වඩාත් අහිතකර අන්දමින්
බලපාමින් තිබේ.

උදාහරණයක් ලෙස ගොවි ප්‍රජාවගේ දරිද්‍රතාව වැඩිවීමටද
ඔවුන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් නගර කරා සංක්‍රමණය වෙමින්
තාවකාලික රැකියා සොයා යාමද, මෙතිසා කෘෂි ආර්ථිකය
හා බැඳුණු ජීවන රටා ඉරිතලා යමින් විශාල සමාජ ආර්ථික
ගැටළු ඇතිකරමින් පැවතීම දැක්විය හැකිය.

දේශගුණ විපර්යාස හේතුවෙන් වර්ෂාපතන රටාවට දැඩි
බලපෑම් එල්ල වී ඇති අතර, සුළු කාලයක් තුළ විශාල
වර්ෂාපතනයක් පතිත වෙමින් බස්නාහිර, සබරගමුව හා
දකුණු පළාත තුළ ක්ෂණික ගංවතුර තත්වයක් ඇතිකරයි.
මේ හේතුවෙන් නායයාම් පවා ඇතිවෙමින් ජීවිත හා
දේපල හානි සිදුවේ.

කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ පුරෝකතනයන්ට
අනුව ඉදිරියේදී දේශගුණ විපර්යාස හේතුවෙන් වියළි
කලාපය තව තවත් වියළි වීමටද, තෙත් කලාපය තව තවත්
තෙත් ස්වභාවයට පත්වීමද සිදුවේ. එසේම දූපත් රාජ්‍යයක්
ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාශ්‍රිත ප්‍රදේශ කාලයත් සමග
මුහුදට බිළිවීමේ අවදානමේ ද සිටින අතර, රජයක් ලෙස
එම ගැටළුවලට පිළියම් සෙවීමට අපට සිදුවනු ඇත.

පැරිස් එකඟතාවයෙහි පාර්ශවකරුවෙකු ලෙස ශ්‍රී ලංකාව
2016 දී දේශීයව තීරණය කරන ලද දායකත්වයන් සකස්

කොට කරන ලද වාර්තාව අනුව බලශක්ති උත්පාදනය
ප්‍රවාහනය කර්මාන්ත අපද්‍රව්‍ය හා වන සම්පත් යන ක්ෂේත්‍ර
වලින් හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම යටතේද
මානව ජල හා වාරි මාර්ග, ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සංචාරක
හා විනෝදාස්වාද කටයුතු, වෙරළ හා සාගර ජෛව
විවිධත්ව නාගරික යටිතල පහසුකම් මානව ජනාවාස යන
ක්ෂේත්‍රයන්ට දේශගුණ විපර්යාසයන්ට අනුගතවීම යටතේද
දේශීයව තීරණය කරන ලද දායකත්වයන් සකසා ඇත.
එසේම පාඩු හා අලාභ හානිද ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේද
යන අංශ දෙක යටතේද දේශීයව තීරණය කරන ලද
දායකත්වයන් සකස් කර ඇත.

නමුත් පැරිස් එකඟතාවයට අනුව මෙම වර්ෂයේ (2020)
මෙම දායකත්වයන් වඩාත් ලගාවිය හැකි ඉලක්ක ලෙස
නැවත සකස් කොට වාර්තා කල යුතු අතර පරිසර සහ
වනජීවී සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති දේශගුණ
විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය අදාළ සියළු අමාත්‍යාංශ සමග
එක්ව දැනට සකස් කොට ඇති දේශීයව තීරණය කළ
දායකත්වයන් නැවත සලකා බලමින් නැවත සකස් කිරීමේ
ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත.

දේශගුණ විපර්යාස සඳහා සුදානම් වීමේ හා අවම කිරීමේ
කාර්යන්හි දී ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ නිලධාරීන්ගේ
වගකීම

1. දේශීයව තීරණය කරන ලද දායකත්වයන්
තීරසර ඉලක්ක තරමටම ජාතික වශයෙන් ඉතාම
වැදගත්කමක් උසුලයි. එහෙයින් පළමු කොට
දේශගුණ විපර්යාස හා එහි අවදානම් පිළිබඳව
අපගේ සේවාවේ ඉහළම නිලධාරීන්ගේ සිට පහළම
නිලධාරීන් දක්වාම දැනුවත් වීම වැදගත් වේ.
2. දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම හා එහි අහිතකර
බලපෑම්වලට අනුගතවීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා
භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලබාදීම අවශ්‍යවන
අතර ආයතන ප්‍රධානීන් විසින් මෙය තමන්ගේ
විෂයය පටයේ කරුණක් සේ සලකා කටයුතු
නොකිරීම තුළින් මෙම ක්‍රියාකාරකම් හා ඉලක්ක
එම ආයතනවල වැඩ සැලසුම්වලට ඇතුළත් වී
නොමැත. එබැවින් බොහොමයක් ආයතනයන් හි
ආයතන ප්‍රධානියා ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන සේවයේ
නිලධාරීන් වන බැවින් මේ පිළිබඳව ඉතාම
අවබෝධයෙන් කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.
3. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමෙන්
දේශගුණ විපර්යාස හේතුවෙන් ඇතිවන අහිතකර

ප්‍රතිඵලවලට මුහුණදීමේ අවදානම හඳුනාගනිමින් ඒවාට ශක්තිමත්ව මුහුණදීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු යෙදීම.

4. රජයේ කාර්යාල හා අනෙකුත් රජයේ ගොනැගිලි ඉදිකිරීමේ දී හරිත ගොඩනැගිලි සංකල්පය අනුව යමින් ඒවා ඉදිකිරීමට කටයුතු කිරීම.
5. තම ආයතනවල තමන් පාලනය කරන බල ප්‍රදේශවල ජනතාව මේවා පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම තුළින් දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම හා අනුගත වීම සඳහා ජනතා දායකත්වය ලබාදීම.

විශේෂ දේශගුණ අරමුදල (SCCF) හරිත දේශගුණ අරමුදල (GCF) ගෝලීය පාරිසරික පහසුකම (GEF) අනුහුරුවීමේ අරමුදල (Adaptation Fund) Climate Change Network) Technology (CTCN) ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව ලෝක බැංකුව වැනි දේශගුණ මූල්‍ය පහසුකම් රාශියක් පවතින අතර මේවාගෙන් ප්‍රදානයන් ලබා ගැනීමේ විභවය අප උපරිම ලෙස යොදා ගැනීමක් සිදු නොකරයි. එබැවින් ප්‍රදානයන් වශයෙන් ලැබෙන මෙම මුදල් ලබාගැනීම හා සඵලදායී කාර්යයන් හි යෙදවීමට අප සතුව විශාල වගකීමක් තිබේ. එබැවින් මේ සඳහා අවශ්‍ය කරන ව්‍යාපෘති යෝජනා සකස් කිරීමේ සිට ප්‍රදානයන් ලබා ගැනීමටත් ඒවා ප්‍රයෝජනවත් කාර්යයන් සඳහා සඵලදායී ලෙස යෙදවීම දක්වා ම අප සතු වගකීම අවබෝධ කරගනිමින් දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම හා එහි අහිතකර බලපෑම්වලට අනුහුරු කිරීමටත් කටයුතු කල යුතුය.

දේශගුණ විපර්යාසවලට හේතුවන්නා වූ හරිතාගාර වායු විමෝචනය වැඩිම දායකත්වයක් දරන්නේ බලශක්ති උත්පාදනය සඳහා සිදුකරන පොසිල ඉන්ධන දහනයයි. වසර පුරාම සුර්යාලෝකය ලැබෙන සමකාසන්න රටක් ලෙස අප පුනර්ජනනීය බලශක්ති එහි උපරිම විභවයෙන් භාවිතා නොකරයි. එහෙයින් දිවා කළ පැය 8 ක වැඩමුරයකට සීමා වන බහුතරයක් රාජ්‍ය ආයතනයන් හි බලශක්ති අවශ්‍යතාව සුර්ය බලය මගින් ලබාගැනීමට කටයුතු කලහොත් පොසිල ඉන්ධන ආනයනයට වැයකරන විශාල විදේශ විනිමය ප්‍රමාණවත් ලෙස ඉතිරි කර ගැනීමටත් දායකත්වය ලබාදීමට අපට හැකිවේ.

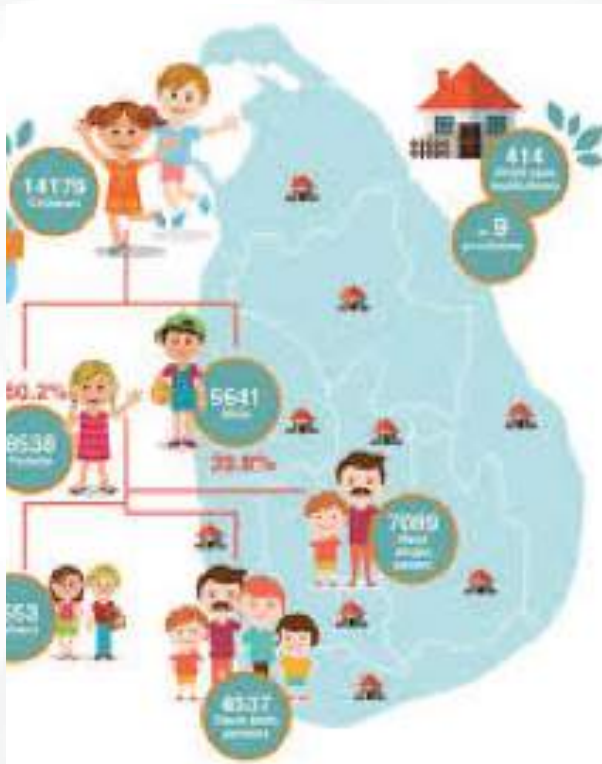
රාජ්‍ය ආයතන තුළ සම්පත් උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයකින් භාවිතයට ගනිමින් උපදවන කසල ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට සුපිරිසිදු යාන්ත්‍රණ ප්‍රතිපත්තිය යොදාගනිමින් පෞද්ගලික අංශයටද ආදර්ශයක් වන සේ කටයුතු කිරීමද අපගේ වගකීමක් වේ.

දේශගුණ විපර්යාස හේතුවෙන් සිදුවන බලපෑම් අවම කර ගැනීම හා ඊට අනුහුරුවීම සඳහා ජනතාව බලගැන්වීමේ පුරෝගාමීන් වන්නේ පරිපාලන සේවාවේ සහාද ඔබමය. එබැවින් ඔබේ රාජකාරී වපසරිය තුළ උක්ත කරුණු පිළිබඳව දැඩිව අවධානය යොමු කල යුතු කාලයයි මේ...

රටක සංවර්ධනය කෙරෙහි මුල් ළමාවිය සංවර්ධනයේ බලපෑම

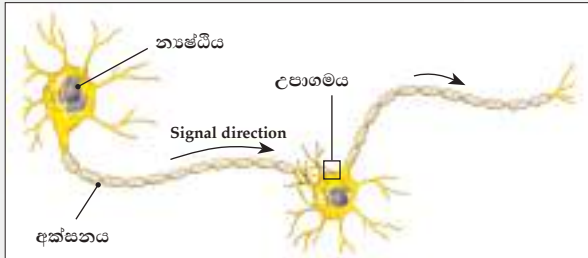
නයනා එරන්දනී සේනාරත්න

අධ්‍යක්ෂ, ළමා ලේකම් කාර්යාලය, කාන්තා, ළමා කටයුතු සහ සමාජ ආරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය

පුද්ගලයෙකුගේ ජීවිතයේ මූලික පදනම ගොඩනැගීම ආරම්භ වන්නේ මවුකුස පිළිසිඳ ගැනීමෙන් පසු ආරම්භ වන මොළයේ වර්ධනයත් සමගමය. අතිශය සංකීර්ණ ක්‍රියාදාමයන්ගෙන් යුක්ත අවයවයක් වන මොළයේ වර්ධනය වඩාත් වේගයෙන් සිදුවන්නේ, උපතින් පසු එළඹෙන පළමු වසර 05 තුළදී බව වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මගින් පෙන්වා දී ඇත. මෙම කාලසීමාව තුළදී මොළයේ වර්ධනයෙන් 90% ක් පමණ සම්පූර්ණ වන බව විද්‍යාඥයින්ගේ මතයයි. එබැවින් දරුවෙකුගේ වර්ධනය සඳහා අවධානයෙන් මැදිහත්වීම අත්‍යවශ්‍ය වන්නේ ඔවුන්ගේ මුල් ළමාවිය ගෙවන කාලසීමාව තුළදීය.

දරුවෙකුගේ ළදරු අවධිය තුළ ඔහුගේ සිදුවන මොළයේ වර්ධනය පිළිබඳව අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස එහි ජීව විද්‍යාත්මක පසුබිම පිළිබඳව විමසා බැලීම සුදුසුය. දරුවෙකු මෙලොවට බිහිවන විට ඔහුගේ මොළය නියුරෝන සෛල බිලියන ගණනකින් පමණ සමන්විතය. නියුරෝන සෛල වල කාර්යය වන්නේ ස්නායු ආවේග (පණිවිඩ) මොළයේ විවිධ කොටස් කරා ගෙන යාමයි. නමුත් මේ අවස්ථාවේදී මෙම නියුරෝන සෛල අතර අන්තර් සබඳතා ගොඩනැගීම සිදුවී නොමැති අතර මොළයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා එහි නොයෙක් කාර්යයන් සඳහා විශේෂිත වූ කොටස් අතර අන්තර් සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම ඉතාමත් අත්‍යවශ්‍ය

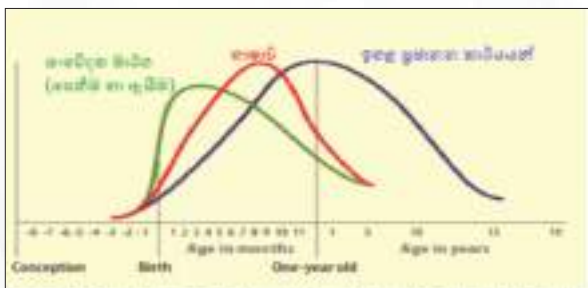

රූපය 1: නියුරෝන සෛල අතර අන්තර් සබඳතා ගොඩනැගීම*

කරුණකි.

නියුරෝන සෛල දෙකක් අතර සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය උපාගම ජනනය වීම ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. ඒ සඳහා උපකාරී වන්නේ පරිසරය තුළින් දරුවාට ලැබෙන උත්තේජනයන් වේ. මෙම උත්තේජනයන් දරුවාගේ පන්වේන්ද්‍රිය (ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය) හරහා ලබාගන්නා අතර සුලභව ලබාගන්නා අත්දැකීම්වලට අදාළ ස්නායු පරිපථ ශක්තිමත් වී තිර වීමත් අනෙකුත් පරිපථ නියෝදනය වීමත් මොළය මගින් ස්වාභාවිකවම සිදුකරනු ලබයි. ජීවිතයේ පළමු වසර කිහිපය තුළ සෑම තත්පරයකම නව ස්නායු සම්බන්ධතා මිලියනයකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් නිර්මාණය වේ. වේගවත් ව්‍යාප්තියේ මෙම කාල පරිච්ඡේදයෙන් පසුව, කප්පාදු කිරීම නම් ක්‍රියාවලියක් හරහා සම්බන්ධතා අඩු වන අතර එමඟින් මොළයේ පරිපථ වඩාත් කාර්යක්ෂම වේ.

මිනිස් මොළය තුළ ප්‍රථමයෙන් මූලික දෘෂ්ටිය සහ ශ්‍රවණය වැනි සංවේදක මාර්ග වර්ධනය වන අතර, ඉන් පසුව මුල් භාෂා කුසලතා සහ ඉහළ ප්‍රජනන කාර්යයන් සඳහා වන පරිපථ සකස් වීම සිදුවේ. පසුකාලීනව නියමිත

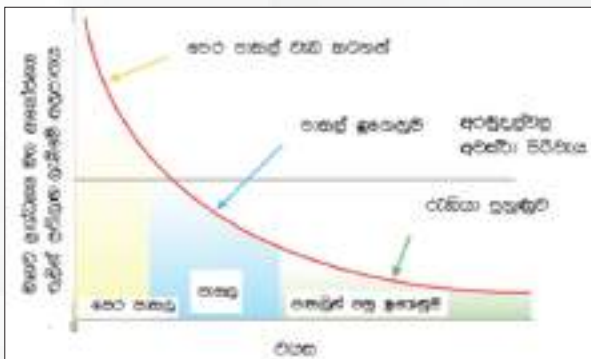

රූපය 2: විවිධ කාර්යයන් සඳහා ස්නායුක සම්බන්ධතාවයන් අනුක්‍රමිකව වර්ධනය වන ආකාරය*

පිළිවෙලකට අනුව මොළයේ පරිපථ ගුණනය වීමත් කප්පාදු වීමත් සිදුවන අතර කලින් පැවති සරල පරිපථ මත වඩාත් සංකීර්ණ පරිපථ ගොඩනැගීම ඇති වේ. එබැවින් දරුවෙකුගේ මොළය තුළ හිතකර පරිපථ ශක්තිමත් වී තිර වීම පිණිස එම දරුවන් මුල් ළමාවිය කාල සීමාව තුළදී වර්ධනය වන පරිසර සාධකයන් ධනාත්මක උත්තේජන සපයන හිතකර පරිසරයන් බවට පත්විය යුතුය.

එබැවින් දරුවන්ගේ ජීවිතයන්හි සමාරම්භක අවධිය සඳහා ලෝකයේ බොහෝ රටවල රජයන් ප්‍රමුඛ අවධානයක් යොමුකරන අතර මුල් ළමාවිය රැකවරණය හා සංවර්ධනය යන විෂය ක්ෂේත්‍රය රටක අනාගත හැරවුම් ලක්ෂය තීරණය කරන ප්‍රබලතම සාධකයකි. මුල් ළමාවිය සංවර්ධනය සඳහා යම් රටක් ආයෝජනය කළයුත්තේ මන්ද යන්න ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි විකාගෝ විශ්වවිද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්ය ජේම්ස් ජේ. හෙක්මන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2004 වසරේදී සිදු කරන ලද පර්යේෂණයක් මගින් මනාව පැහැදිලි වේ.

ආර්ථික හා සමාජීය මට්ටමින් පහළ ළමයින් කණ්ඩායමක් සඳහා ඔවුන්ගේ දෙමාපියන්ද සම්බන්ධ කරගෙන ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් ඉහළ මුල් ළමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන මගින් මුල් ළමාවිය අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා දීම පාදක කරගනිමින් මෙම අන්වායාම (දීර්ඝකාලීන) පර්යේෂණය සිදුකර ඇත. දීර්ඝකාලීනව මෙම ළමුන් අධ්‍යයනය කිරීමේදී පෙනී ගොස් ඇත්තේ මෙම දරුවන් කණ්ඩායම අතුරින් බහුතරයක් උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා ගෙන ඇති අතර විභාග වලින් අසමත් වූ දරුවන් ප්‍රතිශතය වී ඇත්තේ ඉතා අල්ප ප්‍රමාණයක් බවයි. එමෙන්ම මොවුන්ගෙන් බොහොමයක් අපරාධ සඳහා යොමු නොවීමත්, සෞඛ්‍ය සම්පන්න වීමත්, රැකියාවන්හි නිරත වී ඉපැයීමේ ශක්තියෙන් යුත් පිරිසක් වීමත් නිසා

රූපය 3: මුල් ළමාවිය සඳහා සිදුකරන ආයෝජන තුළින් ලැබිය හැකි ප්‍රතිලාභයන්

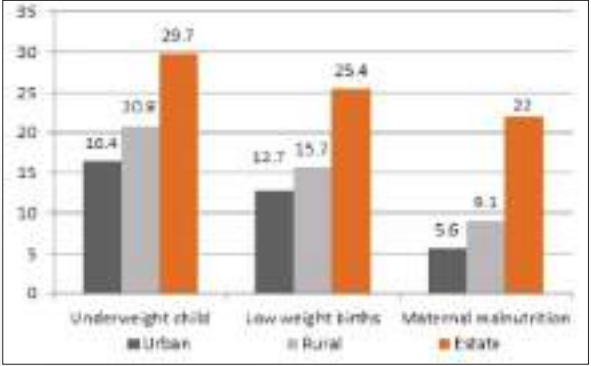
ශ්‍රී ලංකාවේ දරුවන්ගෙන් 25% කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් මන්ද පෝෂණයෙන් පෙළෙන අතර කුරු බව, අඩු බර හා කෘෂ බවින් පෙළෙන දරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය පිළිවෙලින් 17.3%, 20.5% හා 15.1% වේ. දෙමාපියන් හා පවුල් සාමාජිකයින්ගේ රැකවරණය අහිමි දරුවන් 12,000 ක පමණ ප්‍රමාණයක් ළමා නිවාස වල ජීවත් වන අතර දිනපතා නොයෙක් අපයෝජන හා අපවාරයන් සඳහා ගොදුරු වන දරුවන් සංඛ්‍යාව ද සැලකිය යුතු ඉහල අගයක් ගනී.

මුල් කාලය තුළ ඔවුන්ගේ සංවර්ධනය සඳහා ආයෝජනය කළ මුදලෙහි ප්‍රතිලාභය 1:8 ක අගයක් ගන්නා බව හෙක්මන් විසින් පෙන්වා දෙන ලදී. එමෙන්ම පසු කාලීනව සිදුකරන ලද පර්යේෂණ මගින් මෙම ප්‍රතිලාභය 1:16 පමණ වන බවද පෙන්වා දී ඇත.

කුඩා කාලයේදී දරුවන් අත්විඳින කටුක අත්දැකීම් මගින් ඇතිවන දූලක ආතතිය මොළයේ වර්ධනය සඳහා අහිතකර ලෙස බලපාන අතර එය ඉගෙනීම, හැසිරීම සහ ශාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍යය සම්බන්ධයෙන් ජීවිත කාලය පුරාම ගැටළු ඇති කිරීමට හේතු විය හැකිය. මුල් ළමාවියේදී දිගුකාලීනව මුහුණපාන කුරු වැඩිදියාබව, අධික දරිද්‍රතාවය, නැවත නැවත අපයෝජනයට ලක් වීම හෝ මවගේ ගර්භනී සමයේදී දැඩි මාතෘ මානසික අවපීඩනයට පත් වීම වැනි දේ දරුවාගේ මොළයේ වර්ධනයට හානි දායක විය හැකි බව විද්‍යාඥයින් විසින් පෙන්වා දී ඇත. මෙවන් අවස්ථා වලදී වැඩිහිටියන් වෙතින් ආරක්ෂාවක් නොලැබෙන විට, වර්ධනය වන මොළයේ ව්‍යුහය හැඩගස්වන ක්‍රියාවලීන් මගින් එම දූලක ආතතිය ශරීරය තුළ ගොඩ නැංවීම සිදු වේ.

මුල් ළමාවිය තුළදී දරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය හා කායික වර්ධනය, බුද්ධිමය සංවර්ධනය, සමාජයීය හා චිත්තවේග සංවර්ධනය සහ භාෂාමය සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථා සලසාදීම මගින් සමබර සංවර්ධනයක් සහිත දරුවකු හදා වඩා ගැනීමේ හැකියාව සැලකේ. මේ සඳහා ඔවුනට නිසි පෝෂණය, මවුපිය වැඩිහිටි රැකවරණය, ඉගෙනුම් අවස්ථා සලසාදීම, හිතකර පරිසර තත්ත්වයන් සලසා දීම සඳහා අවධානය යොමුවිය යුතුව ඇත. නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ වෙසෙන දරුවන් අතරින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකට තම උපරිම සංවර්ධනය සඳහා අවැසි සාධක අහඹය සම්පන්න ලෙස අහිමි වී ගොස් ඇත.

තවද මධ්‍යස්ථානගත මුල් ළමාවිය අධ්‍යාපනය සඳහා අවුරුදු 3-5 න් අතර දරුවන්ගේ ප්‍රවීණිය සමස්තයක් ලෙස

“අපට දරුවන් වෙනුවෙන් ආයෝජනය කිරීම සඳහා ඔවුන් වැඩිහිටියන් වන තුරු කල් මැරීමට නොහැකියි, නැතහොත් ඔවුන් පාසල් යන තුරු බලානොසිටිය යුතුයි, මන්ද ප්‍රමාදය හේතුවෙන් ඔවුන් වෙනුවෙන් මැදිහත් වීමේ හැකියාව අහිමි විය හැකි බැවිනි”

ගත් කල 65% ක පමණ ප්‍රතිශතයකි. බොහෝ විට මෙම ගැටළු සඳහා ප්‍රධානතම හා ප්‍රබලතම හේතුව බවට පත්ව ඇත්තේ මෙම දරුවන් හා ඔවුන්ගේ පවුල් මුහුණ දෙන දරිද්‍රතාවයයි. එමෙන්ම සම්පත් බෙදියාමේ විෂමතාව සහ අතිශය අවදානම් හා අවාසිදායක තත්ත්වයන් හි සිටින සහ විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත දරුවන් සඳහා මැදිහත් වීමේ ක්‍රමවේදයන් නිසි ලෙස නොපැවතීම ද මේ සඳහා බලපා ඇත.

රටක් තිරසර සංවර්ධන මාවතට පිවිසීමේදී ඒ වෙනුවෙන් සකස් කර ගත යුතු ප්‍රබලතම සාධකය වන්නේ මනා සෞඛ්‍ය සම්පන්න, යහපත් ශාරීරික වර්ධනයකින් හා පෞර්ණයකින් යුත්, හිතකර මානව සම්බන්ධතා පවත්වා ගන්නා, සදාචාර සම්පන්න, නිර්මාණශීලී සහ බුද්ධිමත් මානව සම්පතයි. එබැවින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ආයෝජනය කළ යුතු නිවැරදි අවස්ථාව හඳුනා ගැනීම පිණිස මුල් ළමා විය සංවර්ධනයේ වැදගත්කම පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා ගැනීම රටෙහි පරිපාලකයින් ලෙස ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ අපහට අත්‍යවශ්‍ය වන්නේ එබැවිනි.

මහාචාර්ය ජේම්ස් හෙක්මන් විසින් “අපට දරුවන් වෙනුවෙන් ආයෝජනය කිරීම සඳහා ඔවුන් වැඩිහිටියන් වන තුරු කල් මැරීමට නොහැකියි, නැතහොත් ඔවුන් පාසල් යන තුරු බලානොසිටිය යුතුයි, මන්ද ප්‍රමාදය හේතුවෙන් ඔවුන් වෙනුවෙන් මැදිහත් වීමේ හැකියාව අහිමි විය හැකි බැවිනි” වශයෙන් පෙන්වා දී ඇත. එමෙන්ම ස්නායු වෛද්‍ය විද්‍යාවේ මූලික මූලධර්මවලටද අනුව පෙනී යන්නේ මුල් කාලීන මැදිහත්වීම වඩා කාර්යක්ෂම වනු ඇති අතර පසුකාලීනව පිළියම් යෙදීමට වඩා වාසිදායක ප්‍රතිඵල ලබා දෙන බවයි.

මුල් ළමා විය කාල සීමාව තුළදී ළමුන් හට චිත්තවේගීය, සමාජීය, සංජානන සහ භාෂා සංවර්ධනය සඳහා සමබර ප්‍රවේශයක් ලබා දීම මගින් සියලුම දරුවන් පළමුව පාසලේ ද පසුව සේවා ස්ථානයේ සහ සමාජය තුළද සාර්ථකත්වයට පත් වනු ඇත. එබැවින් මෙම මැදිහත් වීම් හා සේවාවන්, විශේෂයෙන්ම අඩු ආදායම් ලාභී, අතිශය අවදානම් හා අවාසිදායක තත්ත්වයන් හි සිටින සහ විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත දරුවන්ද ඇතුළුව සියළුම මුල් ළමා විය දරුවන් වෙත ලඟා කර දීම වෙනුවෙන් අපගේ ඇප කැප වීම හෙට දින ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් සෘජුවම දායකත්වයක් ලබා දෙනු ඇත.

Can Sri Lanka Still have Hopes on Traditional Microfinance?

(A policy-related overview of microfinance in Sri Lanka)

Bhagya Kodithuwakku

Assistant Commissioner of Local Government, Department of Local Government – Uva Province

The United Nations identifies poverty alleviation as a significant policy in working towards the Sustainable Development Goals (SDGs). The unavailability of sufficient credit facilities for the poor and the unemployed is a crucial obstacle in alleviating poverty. However, several research studies have raised doubts about the effectiveness of micro-financial institutions in reaching the “core poor” in Asian countries. (Weiss & Montgomery, 2005)^[1] Even though Sri Lanka’s financial inclusion in South Asia is noteworthy, rural communities struggle with high debt, owing to loose regulations and unethical repayment mechanisms imposed by unregistered lenders and institutions (*The Economist*, 2019)^[2] This paper discusses the problems related to traditional microfinancing with some empirical findings related to policy changes in the Sri Lankan context.

The principle of expected diminishing marginal returns to capital explains that businesses with relatively low capital earn higher returns to their investments than businesses with higher capital. Lucas (1990)^[3] finds that Indian borrowers want to pay fifty-eight times more for capital than the borrowers in the United States. However, according to an argument of Armendaris and Morduch (2010)^[4], though the capital is held constant, education levels, commercial contacts, and access to other inputs vary across different economic groups. Therefore, more impoverished individuals would not be able to pay high-interest rates for the borrowed capital. In that sense, without adequate financing,

impoverished entrepreneurs may never be able to compete with wealthier entrepreneurs, leading to a credit-related poverty trap.

Microfinance can assist impoverished entrepreneurs by providing them with adequate finance at relatively low rates of interest. An organization, Consultative Group to Assist the Poor (CGAP), defines microfinance as the provision of financial services to low-income people. Herath (2015)^[5] describes microfinance as the provision of various kinds of financial services, including deposits, credits, and other related services to poor and low-income households via their microenterprises. Microfinance has two approaches in finance provisioning: credit only, and credit with other services (known as credit-plus), which includes training, marketing assistance, supply of inputs, and business development services. At the end of 2013, 211 million microfinance clients were served worldwide by over 3,350 microfinance institutions. Of these clients, 114 million borrowers were living below the poverty line. (Figure 1) (Reed, 2015)^[6]

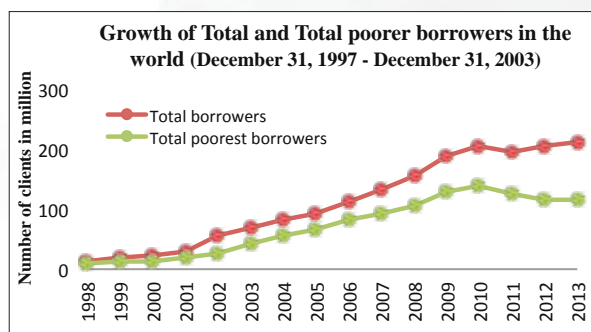

Figure 1: Growth of Total and Total poorer borrowers (December 31, 1997 - December 31, 2013)
Source: Reed, "Mapping Pathways out of Poverty, The State of the Microcredit Summit Campaign Report – 2015" (2015)^[6]

The Microfinance Act No. 06 of 2016 legalized the microfinance sector in Sri Lanka, which consists of five sub-sectors: licensed commercial banks licensed finance companies, licensed micro-financial institutions, licensed micro-financial non-governmental organizations, and government-owned

micro-financing institutions. (Central Bank of Sri Lanka, "Microfinance Sector," 2018)^[7]

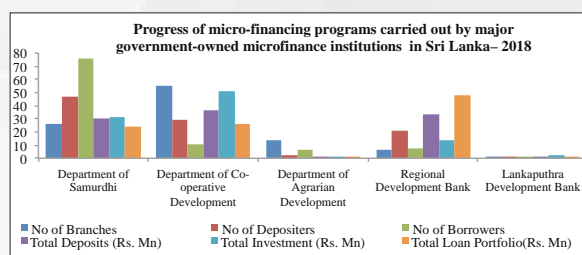

Figure 2: Progress of micro-financing programs carried out by major government-owned microfinance institutions – 2018
Source: Department of Development Finance – Sri Lanka, "Performance Report – 2018" (2019)^[8]

Among government-initiated microfinance programs in Sri Lanka (Figure 2), the Samurdhi program leads by its overall performance and extension. (Department of Development Finance – Sri Lanka, "Performance Report – 2018", 2019)^[8] Sri Lanka initiated its national poverty alleviation program "Samurdhi" in August 1994. Samurdhi Bank, launched in 1996, now has close to 32,000 village-level bank societies and 1,073 branches operating nationwide. Samurdhi Bank provides minor financing facilities for the identified potential low-income entrepreneurs under the community-based bank credit scheme. Also, several special credit programs aim at providing instant finance. (Department of Samurdhi Development – Sri Lanka, "Performance Report – 2018" (2019))^[9] Figure 3 shows an inversely proportional relationship between the percentage of the population that received loans from Samurdhi Bank and the Poverty headcount ratio at \$1.90 per day (percentage of population in Sri Lanka) during 1995 – 2015. This significant relationship needs further impact analysis.

However, Sri Lanka still needs to enforce rules adequately to prevent over-indebtedness ensuring fair treatment of borrowers (*The Economist*, 2019)^[2] According to the Lanka Microfinance Practitioners' Association—established in 2018 as a volunteer group of lenders of microcredit with a published code of ethics—there are only 66 microfinancing institutes

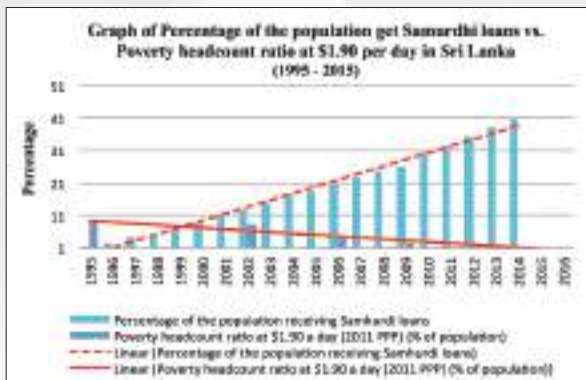

Figure 3: Comparison of the percentage of the population get Samurdhi loans vs. Poverty headcount ratio at \$1.90 per day in Sri Lanka (1995 - 2015) (based on the author's calculations)

Sources:

1. Department of Samurdhi Development – Sri Lanka, "Performance Report – 2018" (2019)
2. World Development Indicators – World Bank (2019)[10]

registered as lenders with them and following the established code of ethics. (Lanka Microfinance Practitioners' Association, "Annual Report 2017/2018", 2018)^[11]

Hopefully, some cases - Coppock, Desta, Tezera, & Gebru (2011)^[12], Biosca, Lenton, & Mosley (2014)^[13], Marconi & Mosley (2006)^[14], Herath, Guneratne, & Sanderatne (2013)^[15], Tilakaratna, Wickramasinghe, & Kumara (2005)^[16], Karlan & Valdivia (2011)^[17], Khachatryan, Baghdasaryan & Hartarska (2019)^[18] -, successfully implement the credit-plus approach and empirically shows it is useful as a solution to prevent over-indebtedness¹. As such, it weakens unethical repayment mechanisms of micro-financial institutions. "The State of the Microcredit Summit Campaign Report" Reed (2015)^[6] reveals six trending credit-plus approach pathways for providing financial services to support families to get out of extreme poverty: integrated health and microfinance, savings groups, graduation programs, agricultural value chains, conditional cash

1 By controlling different variables at a defined time in different locations in the world, these empirical tests were conducted and those researchers explain different aspects of the credit-plus approach through research findings.

transfers, and digital finance. Introducing new loan products incorporating credit-plus concepts and empirically analyze its impacts might change the above-described problems arise with the traditional credit-only approach.

Simultaneously, strengthening the prevailing regulations related to microfinance, mainly focusing on the legalization of unregistered lenders, is essential. In order to facilitate this, the collaboration of Central Bank of Sri Lanka (CBSL) with the key stakeholders related to microfinance in Sri Lanka, such as the Department of Development Finance, Ministry of Finance, and Lanka Microfinance Practitioners' Association, will be useful in a positive way.

Policy changes such as the introduction of new avenues of microfinance backed by empirical evidence, and tightening microfinance regulations may produce a positive impact on microfinance borrowers. Moreover, those policy changes can assist in overcoming implications associated with traditional microfinancing. Furthermore, the use of microfinance as a tool for poverty alleviation needs more evidence supported by empirical researches in the Sri Lankan context.

References

Weiss, J., & Montgomery, H. (2005). Great Expectations: Microfinance and Poverty Reduction in Asia and Latin America. *Oxford Development Studies*, 33(3-4), 391-416. DOI: 10.1080/13600810500199210

Microfinance is driving many Sri Lankan borrowers to despair. (2019, August 15). *The Economist*. Retrieved from <https://www.economist.com/finance-and-economics/2019/08/15/microfinance-is-driving-many-sri-lankan-borrowers-to-despair>

Lucas, R. E. (1990). Why Doesn't Capital Flow from Rich to Poor Countries? *The American Economic Review*, 80(02), 92-96. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/2006549>

Armendaris, B., & Morduch, J., 2010. *The Economics of Microfinance*. 2nd ed. The MIT Press, Cambridge,

- Massachusetts, London, England: Massachusetts Institute of Technology.
- Herath, H.M.W.A., 2015. Impact of Microfinance on Poverty Reduction: Evidence from Sri Lanka. *Modern Sri Lanka Studies*. VI(1), pp. 80-102.
- Reed, L. R. (2015). *Mapping Pathways out of Poverty, The State of the Microcredit Summit Campaign Report - 2015* (pp. 1–62). 1101 15th Street, NW, Suite 1200 Washington DC 20005, United States of America: Microcredit Summit Campaign (MCS). Retrieved from https://www.results.org/wp-content/uploads/SOCR2015_English_Web.pdf
- Microfinance Sector: Central Bank of Sri Lanka. (n.d.). Retrieved January 28, 2020, from <https://www.cbsl.gov.lk/en/financial-system/financial-system-stability/microfinance-sector>
- Department of Development Finance, Ministry of Finance, Sri Lanka. (n.d.). *Performance Report - 2018. Performance Report - 2018*. Retrieved from <https://www.parliament.lk/uploads/documents/paperspresented/performance-report-department-of-development-finance-2018.pdf>
- Department of Samurdhi Development, Sri Lanka. (n.d.). *Performance Report - 2018. Performance Report - 2018*. Retrieved from <https://www.parliament.lk/uploads/documents/paperspresented/performance-report-department-of-samurdhi-development-2018.pdf>
- World Development Indicators. (n.d.). Retrieved January 27, 2020, from <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&series=SI.POV.DDAY&country=WLD>
- Lanka Micro-finance Practitioners' Association. (2018). *Lanka Micro-finance Practitioners' Association - Annual Report 2017/2018* (pp. 1–41). Colombo. Retrieved from <https://www.microfinance.lk/documents/AnnualReport2017.pdf>
- Coppock, D. L., Desta, S., Tezera, S., & Gebru, G. (2011). Capacity Building Helps Pastoral Women Transform Impoverished Communities in Ethiopia. *American Association for the Advancement of Science*, 334(6061), 1394–1398.
- Biosca, O., Lenton, P., & Mosley, P. (2014). Where is the 'Plus' in 'Credit-Plus'? The Case of Chiapas, Mexico. *The Journal of Development Studies*, 50(12), 1700–1716. DOI: 10.1080/00220388.2014.957279.
- Marconi, R., & Mosley, P. (2006). Bolivia during the global crisis 1998–2004: towards a 'macroeconomics of microfinance.' *Journal of International Development*, 18(2), 237–261. DOI: 10.1002/jid.1218.
- Herath, H. M. W. A., Guneratne, L. H. P., & Sanderatne, N. (2013). Impact of Credit-plus Approach of Microfinance on Income Generation of Households. *Sri Lanka Journal of Economic Research*, 1, 57–75.
- Tillakaratne, G., Wickramasinghe, U. & Kumara, T., 2005. *Microfinance in Sri Lanka: a household-level analysis of outreach and impact on poverty*, Research Studies: Poverty and Social Welfare Series No.7, December 2005.
- Karlan, D., & Valdivia, M. (2011). Teaching Entrepreneurship: Impact of Business Training on Microfinance Clients and Institutions. *The Review of Economics and Statistics*, 93(2), 510–527.
- Khachatryan, K., Baghdasaryan, V., & Hartarska, V. (2019). Is the model "loans+plus+savings" better for microfinance in Eastern Europe and Central Asia? A propensity score matching comparison. *Review of Development Economics*, 23(3), 1309–1330. DOI: 10.1111/rode.12589.

මහජන සේවා සම්පාදනය, රාජ්‍ය සේවය හා සංහතික මාධ්‍ය

එස්. ඩී. තෙවරප්පෙරුම
නාගරික කොමසාරිස්
මොරටුව මහා නගර සභාව

ප්‍රාග් ආරම්භයේ සිට මානව ශිෂ්ටාචාරයේ මංපෙත දෙස විමසුම් තෙත් හෙලිමේදී මහජනයා උදෙසා සේවය සැපයීම සඳහා පාලන තන්ත්‍රයේ ක්‍රියාත්මකභාවය පිලිබඳ කිසියම් අදහසක් ලබාගත හැක. දේශපාලනඥයින් හෝ පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්පාදනය කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති මහජන සේවය උදෙසා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ රාජ්‍ය සේවකයන් ය. රාජ්‍ය ආණ්ඩුවකට හෝ ඒකාධිපති පැසිපිටි ආණ්ඩුවකට හෝ ඡන්දයෙන් මහජන නියෝජිතයන් තෝරා පත්කරගත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවකට හෝ තනි පක්ෂ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වන සමාජවාදී ආණ්ඩුවකට හෝ පමණක් රාජ්‍යයක පරිපාලන කටයුතු තනිව මෙහෙයවිය නොහැක. ඒ සඳහා විශේෂඥ රාජ්‍ය සේවයක් අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ බව නව ශිලා යුගයේ දී හා ගංගා නිම්න ශිෂ්ටාචාර තුළත් මධ්‍යතන හා නූතන යුරෝපීය සහස්තව තුළත් පාලකයන් මැනවින් වටහාගෙන තිබූ බව ඒ ඒ යුගයන්වල රාජ්‍ය පාලනය විධිමත් කර තිබූ අයුරින් පැහැදිලි වේ.

“සහය සාධයං රාජ්‍යත්වම්
චක්‍රමෙකං න වර්තතෙ
කුර්මින සවිචාත්ස් තස්චාන්
තෙෂාංච ශ්‍රුණුයාන්මතං”

- කෞටිල්‍ය අර්ථ ශාස්ත්‍රය

රාජ්‍ය පාලනය ක්‍රමවත් කිරීම සඳහා නිලධාරීන් සහය කරගත යුතු බව භාරතයේ මෞර්ය යුගයේ සිටි දේශපාලන දාර්ශනිකයා වන කෞටිල්‍ය එලෙස පවසා ඇත. එහි අර්ථය මෙසේය.

“නති රෝදයකින් රථයක් පැදවිය නොහැක්කා මෙන්ම නති අයෙකුගෙන් පාලන තන්ත්‍රය කාර්යක්ෂම කරගත නොහැකි වේ. ඒ නිසා ඇමතිවරුන් පත්කරගෙන ඔවුන්ගේ මතයට ද ඇහුම්කන් දෙන්න”

වර්තමානය වන විට පරිපාලනය හා රාජ්‍ය නිලධාරීන් රජයේ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම යන අංශයට ම පමණක් ලඝුවන්නේ නැත.

“..... වර්තමානයේ පරිපාලන නිලධාරීන් ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේ කණ්ඩායමක් ලෙස ගණන් ගනු ලබන අතර එහිදී ඔවුහු මහජන නියෝජිතයන් සමඟ අදහස් හුවමාරු කර ගනිමින් කටයුතු කරන කණ්ඩායමක් ලෙස ද සලකනු ලැබේ”(ගමගේ, 2011 සැප්තැම්බර්).

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයෙහි ලා උපදෙස් දීමේ විශේෂඥභාවය අතින් රජයේ සේවකයා සිය ප්‍රාගුණ්‍යය තහවුරු කරන අතරම දේශපාලන විධායකයන් පරිබාහිරව තමන් සුවිශේෂී වන අන්දම ද පෙන්වුම් කරයි.

“..... ඉහළ පෙළේ සිවිල් සේවකයන් සතු අනෙක් වැදගත් කාර්යය වන්නේ තමන් සතු විශේෂඥ දැනුම සහ තොරතුරු සැපයීම තුළින් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා දේශපාලන විධායකයට සහය වීමයි” (සිල්වා, 2003 සැප්තැම්බර්).

රාජ්‍ය නිලධාරියෙකුගෙන් සැමවිටම විශිෂ්ට කළමණාකරුවෙකුගේ භූමිකාවක් රාජ්‍යය බලාපොරොත්තු වේ. ඒ විශේෂයෙන්ම දේශපාලන අධිකාරිය සිය මහජන සේවා කටයුතු මහජන නියෝජිතයන් ලෙස මහජනයා වෙත ඉටු කිරීමේදී අදාළ කටයුතු ක්‍රමවත් ලෙස පටිපාටිගතව මනා කළමනාකාරණයකින් යුතුව ඉටු කරනුයේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් බැවින් ය.

“නමා වෙනුවෙන් රටේ පාලනය සඳහා නායකයන් තෝරා ගැනීමේදී ජනතාව දේශපාලන අධිකාරයෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක්ද, එය ඔවුහු රජයේ නිලධරයන්ගෙන් ද බලාපොරොත්තු වෙති. මහජනයාට රට පාලනය වන යාන්ත්‍රණයට කෙළින්ම සහභාගි විය නොහැකිය. ඔවුන් වෙනුවෙන් එයට සහභාගි වන්නේ රජයේ නිලධරයන් ය. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ වගකීම ඉමහත්ය” (රත්නායක, 2014 සැප්තැම්බර්).

පාරදෘශ්‍යභාවයෙන් ඉටුවිය යුතු රාජ්‍ය ක්‍රියාවලියේ දී අදාළ මහජන සුබසාධන තොරතුරු මහජනතාවටත්, වෙනත් බාහිර පාර්ශවයන්ටත් සන්නිවේදනය කිරීමේ ලා ගාමක

ක්‍රියාදාමය ඉටු කරනුයේ සංහතික මාධ්‍ය විසිනි.

මෙහිදී මහජන සේවා සම්පාදනයෙහි ලා සහ රාජ්‍ය සේවය සහසම්බන්ධිතව මෙකියන සම්බන්ධතාව කෙබඳුදැයි මැනවින් විග්‍රහ කරගත යුතු වේ. ප්‍රාග් නූතන, නූතන හා පශ්චාත් නූතන යුගවලදී රාජ්‍ය ක්‍රියාවලිය තුළ සංහතික මාධ්‍ය භූමිකාව පිළිබඳව විමසීමේදී ඒ ඒ යුගවලදී පාලකයාගේ අභිමතානුසාරී බලයට යටත්ව සංහතික මාධ්‍ය ක්‍රියාකළ බව පෙනී යයි. පුරාතනයේ සිට සංහතික මාධ්‍ය බිහිවීමටත් පෙර මාධ්‍ය ගොඩනැගෙමින් තිබූ අවධියේ දී පවා රාජ්‍යයේ හා දේශපාලන අධිකාරියේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් එවකට මාධ්‍ය ක්‍රියාකළ බව තහවුරු වේ.

“ස්ථිරසාර ප්‍රාග් ජනමාධ්‍යවේදී කටයුත්තක් වූයේ ජූලියස් සීසර්ගේ නියෝගයකට අනුව විවිධ සිදුවීම්වල සාරාංශගත ප්‍රකාශනයක්, **Acta Jenatus** හා **Acta diurnapouli Romani** නිකුත් විය. මහජනතාවට දැන ගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු පැරිස් බදාම වලින් ආවරණය කළ පුවරු මත ලියා ඒවා ජනාකීර්ණ ස්ථානවල එල්ලා තබන ලදී. එසේම මීට අමතරව රෝමයේ විවිධ පළාත්වල සේවය කරන නිලධාරීන්ට, යුධ හමුදා නායකයින්ට එදිනෙදා අධිරාජ්‍ය තුළ සිදුවන සිදුවීම් පිළිබඳව දැන ගැනීම සඳහා මෙම පුවරු ඒ ඒ පළාත් වෙත ද යවන ලදී. එසේම යම් යම් ප්‍රශ්න සම්බන්ධව මධ්‍යම පාලනයේ ස්ථාවරය හා විසඳුම් ද මෙම පුවරු වල අඩංගු තොරතුරුවල සුලභව දක්නට ලැබිණි” (චිරසිංහ, රාජපක්‍ෂ, 2002).

මේ අනුව මූලාරම්භයේ සිටම සංහතික මාධ්‍යයේ ක්‍රියාකාරිත්වය පාලන බලය දරන්නවුන්ගේ මතවාද හා සමපාත වූ බව ඉතිහාසය දෙස නෙත් හෙලීමේ දී පෙනී යයි.

“නව රාජ්‍යයන් හා එහි හැඩතල නිර්මාණය කිරීමට ජනමාධ්‍ය කතිකාව ප්‍රබල ලෙස බලපෑ බවට යුරෝපයේ නොයෙක් රාජ්‍යයන්ගේ ඉතිහාසය සාක්ෂි දරනු ඇත. 17 වැනි සියවසේ ජාතික රාජ්‍ය සම්භවයට බලපෑ ප්‍රමුඛ සාධකයක් ලෙස ජනමාධ්‍ය කැපී පෙනිණ. මහජනතාව යම් අරමුණක් කරා මෙහෙයවීමටත් ඔවුන් පාලන කිරීමටත් ජනමාධ්‍ය සතු සුවිසේස් හැකියාව නිසා එය සිව්වැනි බලය (**Forth State**) ලෙස ඇතැම් විද්වත්හු සලකති. එනම් යම් රටක අධිකරණ, ව්‍යවස්ථාදායකය හා විධායකය හැරුණු විට නිල නොවන ආකාරයෙන් මහජනතාවට දෘෂ්ටිමය වශයෙන් බලපෑම් කිරීමට ජනමාධ්‍යයට හැකියාව ඇත” (කුමාර, 2008).

17 වන සියවසේ අනතුරුව සංහතික මාධ්‍ය බිහිවන්නේ හුදු සංහතිකයන්ගේ අවශ්‍යතා තෘප්ත කරනු වස් නොව පාලක පන්තියට වඩා සංවිධිත ලෙස සමාජය පවත්වාගෙන යාම පිණිස ය. එබැවින් පුරවැසි මාධ්‍යවේදය හා මහජන මාධ්‍ය ලෙස සිය ග්‍රාහකයා උදෙසා ස්වාධීනව ගොඩනැගෙන සංහතික මාධ්‍ය දැකගත හැකි නොවේ.

“මාධ්‍ය හිමිකාරිත්වය දේශපාලනික බල සම්බන්ධතා මගින් මෙහෙය වේ. එබැවින් මාධ්‍යකරුවන් සතු ස්වයං පාලන (Self Control) යන්න මිථ්‍යාවකි” (ඇතුගල, 2004).

එහිදී සංහතික මාධ්‍ය සිය මාධ්‍ය හසුරුවනු ලබන්නේ මහජන සුබසිද්ධිය උදෙසා හෝ ඔවුන්ගේ පාර්ශවයේ හෝ සිට නොව පාලක පැලැන්තියේ අවශ්‍යතාවය මත ය. ප්‍රකට දාර්ශනිකයෙකු වූ ලුවී අල්තුසර් ජනතා අවනතභාවය තමන් කෙරෙහි තබා ගැනීම සඳහා රජය යුධ හමුදා, පොලීසි, උසාවි ආදී සෘජු පීඩක උපකරණ පමණක් නොව ඊට වඩා මෘදු යාන්ත්‍රණයක් වූ මතවාදී රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයක් භාවිතයට ගන්නා බව පවසයි. අල්තුසර්ට අනුව එම මතවාදී යාන්ත්‍රණය වනුයේ සංහතික මාධ්‍ය යි. අන්තෝනියෝ ග්‍රාම්ස් වි ද මේ හා සමාන අදහසක් පළ කොට ඇත.

“ධනේෂ්වර රාජ්‍යයන් එහි ජීවත්වන පුරවැසියන්ගේ අවනතභාවය රාජ්‍යයට ලබාගන්නේ පාලක පන්තියේ අධිපති මතවාදය සමාජ ව්‍යුහයෙහි ස්ථාපිත ආයතන පද්ධතියන් ඔස්සේ වගා දිගා කරවමිනි” (ග්‍රාම්ස් වි, 1971).

නූතන යුගයේ දේශපාලන යාන්ත්‍රණය හා ආර්ථික ඒකාධිකාරය එකිනෙකාගෙන් විනිර්මුක්ත කළ නොහැකිවාක් මෙන්ම ඒ දෙකෙහි පැවැත්මට මාධ්‍යත්, මාධ්‍යයේ පැවැත්මට ඒ ද්විත්වයත් බලපාන අසුරු දැකගත හැකිවේ.

“ජනතාවගේ මාධ්‍ය ලෙස පෙනී සිටින මාධ්‍යයන් ‘ආධිපත්‍ය’ (Hegemony) කේන්ද්‍රීයව පවතී. ආධිපත්‍යය ප්‍රධාන බල සම්බන්ධතා දෙකකින් යුක්තය. පළමුවැන්න දේශපාලනය යි. දෙවැන්න ව්‍යාපාරිකත්වය යි. දේශපාලනික හා ව්‍යාපාරික මානසිකත්වයක් ජනයා පිට පැටවීමේ යාන්ත්‍රණයට අපි “ජනමාධ්‍ය” යයි කියන්නමු” (ඇතුගල, 2004).

නූතන යුරෝපීය ධනේෂ්වර සැකැස්මේ හා සංහතික මාධ්‍යයන් හි වර්ධනයන් වෙත වෙනම තේරුම් ගත නොහැකි බවට විද්වතුන් පවසනුයේ මෙකී ආර්ථික අධෝ

ව්‍යුහය හා සංහතික මාධ්‍ය දක්වන සබඳතාව මතය.

“භෞතික නිෂ්පාදන මාදිලියෙහි අයිතිය හිමිකරගෙන තිබෙන පන්තිය ඊට සමාන්තරව ම මානසික නිෂ්පාදන මාදිලියෙහි අයිතියට ද හිමිකම් කියයි. ඒ අනුව පොදු වශයෙන් සඳහන් කර හැක්කේ මානසික නිෂ්පාදන මාදිලියෙහි අයිතිය නැත්නමුත් අයිතිය හිමි පන්තියේ බලයට යටත් වේ.”

- කාල් මාක්ස් -

මාක්ස්ගේ මෙම මතය සනාථ කිරීමට ඔහු හඳුන්වා දුන් අධෝ ව්‍යුහ හා උපරි ව්‍යුහ සංකල්පය උපයෝගී කොට ගත හැක. මාක්ස් විසින් ක්‍රි. ව. 1859 දී රචනා කළ “දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යා විවේචනයන්” ග්‍රන්ථයේ දී ආගම, සංස්කෘතිය, දේශපාලනය ආදිය උපරි ව්‍යුහය ලෙසත් සමාජයේ පදනම සකස් කරන ආර්ථිකය අධෝ ව්‍යුහය බවත් දක්වයි. ඔහු ආර්ථිකය සමාජයේ පදනම ලෙස දක්වයි. මෙහිදී උපරි ව්‍යුහය සකස් වනුයේ අධෝ ව්‍යුහයට අනුවය. එය සංහතික මාධ්‍යයන්ට ද පොදු වේ.

“මාක්ස්වාදයට අනුව ජනමාධ්‍ය ද උපරි ව්‍යුහයට අයත් වේ. උපරි ව්‍යුහයේ හා අධෝ ව්‍යුහයේ පෙර කී සබඳතාව ප්‍රකට කරමින් පාලන බලය හා ආර්ථිකය අත්පත් කරගන්නා මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යතා ආරක්‍ෂා කිරීමටත් ඔවුන්ගේ පාලනයට බාධා වන දෑ මර්දනය කිරීමටත් ජනමාධ්‍ය ක්‍රියාත්මක වන බව මාක්ස් පෙන්වා දුන්නේය. මෙහිදී ජනමාධ්‍ය මගින් ජනතාව පාලනය කිරීමේ උපක්‍රමයක් වශයෙන් මතවාදී, දෘෂ්ටිමය කාර්යභාරයක් ඉටු කරන බැව් පෙනේ” (කුමාර, 2008).

ඒ කෙසේ වුවද සමාජ ව්‍යුහයේ ප්‍රධානතම ආයතනයක් ලෙසට මාධ්‍ය රජය හා සෙසු සමාජ ආයතන කෙරෙහි ද ප්‍රබලතම පාලනමය කාර්යභාරයක් ඉෂ්ට කරනු ලබයි. අතීතයේ රජු, පූජකයා, රදලයා යන ප්‍රධාන බල කේන්ද්‍ර තුනට පසුවත්; වර්තමානයේ විධායකය, ව්‍යවස්ථාදායකය හා අධිකරණය යන බල කේන්ද්‍ර තුනට පසුවත් සිව්වෙනි බලය ලෙස සංහතික මාධ්‍ය හැඳින්වෙන්නේ එකී පාලනමය කාර්යභාරය හේතුවෙනි.

මෙම සිව්වැනි බලය සංහතික මාධ්‍ය ප්‍රායෝගික තලයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී රාජ්‍ය සේවය හා එහි කාර්යාලීය ක්‍රම සමඟ යම් ඝට්ටනයකට ලක් වේ.

“ජනතාව රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් අපේක්‍ෂා කරන්නේ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන්ට දක්වන ක්‍ෂණික ප්‍රතිචාරය යි.

රෙගුලාසි, ප්‍රමුඛතා, පටිපාටිය ආදියෙන් ඇතිවන ප්‍රමාදය ඔවුන් දකින්නේ නිලධාරීන්ගේ කම්මැලිකම නැත්නම් ඔහුගේ නොමිනිස්කම නිසා ඇතිවන තත්ත්වයක් ලෙස ය. මේ කාරණය ඇතැම් විට පුවත්පත් වාර්තාකරුවන් හෝ විවිධ විවේචකයින් ආදිය දකින්නේ ද එලෙසට ය.” (රත්නායක, 2014 සැප්තැම්බර්).

එබැවින් කිසියම් මහජන සේවාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී රාජ්‍ය සේවය ඉටුකරන භූමිකාව හා එය ඔවුන් පටිපාටිගතව මෙහෙයවනු හා පරිපාලනය කරනු ලබන ආකාරය සංහතික මාධ්‍යයේ අවධානයට ලක් නොවන වගක් පෙනී යයි. රාජ්‍යයේ පාලනාධිකාරිය හා දක්වන සහසම්බන්ධය කෙසේ වුව ද සංහතික මාධ්‍ය රාජ්‍යයේ කාර්යාලය හා රාජ්‍යයෙන් වේගනය ලබන රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ මහජන සේවා ක්‍රියාවලිය ඉටුවන ආකාරය පිළිබඳව නිවැරදි දෘෂ්ටිකෝණයකින් තෙත් නොහෙලන බවක් පෙනී යයි.

පාලනාධිකාරියේ ම තවත් එක් සංඝටකයක් වන රාජ්‍ය සේවය මහජන සේවා සම්පාදනයෙහි ලා ඉටු කරනු ලබන මෙහෙවර නොනිල ලෙස ස්වකීය බලාධිපත්‍යයට නතු කර ගනිමින් මෙකීයන සංහතික මාධ්‍ය ඉෂ්ට කරලනුයේ පාලනාධිකාරියේ කවර සංඝටකයක අවශ්‍යතාවය ද යන්න පැහැදිලි කරගත යුතු වේ. (උදා: ගම්මැද්ද, මනුසන්දෙරණ)

“ඇමරිකානු සංහතික මාධ්‍ය පද්ධතිය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වෙනුවෙන් සේවය නොකරන අතර එය පවතින්නේ ඉතා සීමිත හා දැවැන්ත සමාගම්වලට හා කෝටිපතියන්ට උපරිම ලාභ තහවුරු කිරීම සඳහාය.”

-ආර්. මැකෙන්සි

ඒ අනුව දේශපාලනයේ න්‍යාය ධර්මයන්ටත් වඩා බලාධිකාරය හා ව්‍යවසායකත්වය මත සංහතික මාධ්‍ය සිය ක්‍රියාකාරීත්වය ඉටු කරන බව පෙනී යයි. ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ ආර්ථික අධෝ ව්‍යුහය දේශපාලන අධිකාරය, පාලන තන්ත්‍රය හා බලය යන මූලික සාධකයන් හා සබැඳීම යන ආකාරයත්, ඒ ද්විත්වයේ සහසංයෝගයෙන් සංහතික මාධ්‍යයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ඉෂ්ට වන බවත් ය.

“ලොව කොතැනකවත් රාජ්‍ය ආධිපත්‍යයෙන් මාධ්‍ය විනිවිදකර කළ නොහැකිය. පුළුල් ලෙස බැලූ කල්හි පෞද්ගලික මාධ්‍ය ද රජයේම කොටසකි. ජනමාධ්‍යවේදියා පෙර ගමන්කරුවෙකි යන මතය ප්‍රවලිත වූවත් මෙය

සත්‍යයක් නොවේ” (කුමාර , 2008).

ඒ අනුව රාජ්‍යයක පාලන ව්‍යුහයේ බලාධිපත්‍යය පුළුල්ව උසුලනු ලබන ආර්ථිකමය පාලන රටාව මෙහි වැදගත් ස්ථානයක් හොබවන බව පෙනී යයි. ජලය හිඟ ප්‍රදේශවලට සිරස නාලිකාවේ නිවිස් ගස්ට (News 1st) ගම්මැද්ද වැඩසටහන විසින් බෙදා දෙනු ලබන්නේ එස්ලොන් (S-Ion) ජල ටැංකි විමත්; සිරස හා එස්ලොන් යනු එකම ව්‍යාපාරයක හෙවත් මහාරජා සමූහ ව්‍යාපාරයේ පංගුකාරයන් විමත් හුදු අහඹු සිදුවීමක් නොව පෙර සඳහන් කළ පාලනාධිකාරියේ බලාධිපත්‍යය පුළුල්ව උසුලන ආර්ථික සංඝටකයේ බලපෑම සිව්වෙන් ආණ්ඩුවෙන් පළමු ආණ්ඩුවට වක්‍රව එල්ල කරනු ලබන පියවරකි.

මෙහිදී එකිනෙකාගේ කාර්යය හා කර්තව්‍යයන් නිසි ලෙස වටහා ගනිමින් ඔවුනොවුන්ගේ අන්‍යන්‍යතාවයන්ට ගරු කරමින් කටයුතු කිරීම දෙපාර්ශවයෙන් ම බලාපොරොත්තු විය යුතුය. සංහතික මාධ්‍ය සිය සන්නිවේදන යුතුකම ඉටු වීමේදී රාජ්‍ය සේවයෙන් මහජන සේවා සම්පාදනය නිසි ලෙස ඉෂ්ට විය යුතුය. උක්ත සඳහන් කළ මට්ටමක් දක්වා සංහතික මාධ්‍යට ගමක් කළ හැකි වනුයේ මහජන සේවා සම්පාදනයෙහි ලා රාජ්‍ය සේවය මන්දෝත්සාහී වන තරමටය. එහිදී සිය වගකීම වටහාගෙන මහජනයා කෙරෙහි වගවෙමින් කටයුතු කිරීමට රාජ්‍ය සේවකයා පෙළඹේ නම් සංහතික මාධ්‍යයන්ට එම කර්තව්‍යයන්ට අත පෙවීමේ හැකියාවක් නොලැබෙනු ඇති අතර ඔවුන් සිය සැබෑ වගකීම වටහාගෙන මහජනයා කෙරෙහි වගවීමෙන් යුතුව තොරතුරු වාර්තාකරණයෙහි නිමග්න වනු ඇත.

සමබර, ස්වාධීන හා අපක්ෂපාතී පැවැත්ම රජය හා සංහතික මාධ්‍ය අතර අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම පැවතිය යුතුය. ප්‍රවීණ පුවත්පත් කලාවේදී ගුණදාස ලියනගේ මහතා සිය ‘ලංකාවේ පුවත්පත් මෙල්ල කිරීම’ යන කෘතිය අවසානයේ දක්වා ඇති සටහනකින් රජය හා සංහතික මාධ්‍ය අතර “ගැටුම” සදාකාලික බවද; අත්‍යවශ්‍ය බවද තහවුරු වේ.

“රජයන් මගින් යම් රටක පුවත්පත් පාලනය කරයි නම් එය ඒ රටේ නිදහසේ අවසානයයි. එමෙන්ම පුවත්පත් පළ කිරීම සම්බන්ධ බාරදුර ජාතික වගකීම්වලට ගරු නොකරමින් යම් යම් පුවත්පත් පළකරත් නම් එයද නිදහස් රටක අවසානයයි”(ලියනගේ,1993 පෙබරවාරි).

මාධ්‍ය හා රාජ්‍ය සේවය අතර සදාතනික සට්ටනය ප්‍රජාතන්ත්‍රීය යහපැවැත්මකට හා දේශයක අභිවෘද්ධියට හේතුහුනු වන අතර එම සට්ටනය සමය සමාන්තර නොවී, උච්ඡ හෝ මන්ද ස්වභාවයකට පත් වූ විට බලය, පාලනය හා සන්නිවේදනය පිළිබඳ ගැටළු ඉස්මතු වේ.

ආශ්‍රේය

ආර්යපාල පී. ඇල්,(2007 සැප්තැම්බර්). මැකියාවෙහි දර්ශනය, රත්නපුර: වින්තන ඩිජිටල් ග්‍රැෆික්ස්.

ඇතුලු ආර්යරත්න,(2004). රූපවාහිනී රාජ්‍යය හා මතවාදී මාධ්‍යය, කොළඹ 10 : රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ

එංගල්ස් ෆෙඩ්රික් (වී. රුද්රිගු දිගම, (අනු.), (1997). එංගල්ස්- පවුල, පෞද්ගලික දේපොළ හා රජය ඇති වූ හැටි, මොස්කව් : ප්‍රගති ප්‍රකාශන මන්දිරය.

කුමාර නුවන් නයනර්න්,(2008). ගඩ්ඩරිකා ප්‍රවාහය හෙවත් සුකිරි බට්ටිලන්ගේ ලෝකය, නුගේගොඩ : සරසවි ප්‍රකාශකයෝ

ගමගේ ඒ. එච්, (2011 සැප්තැම්බර්). පරිපාලන සඳහා නීතිය, කර්තෘ ප්‍රකාශන

ලියනගේ ගුණදාස, (1993 පෙබරවාරි), ලංකාවේ පුවත්පත් මෙල්ල කිරීම, කොළඹ 10 : ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

රත්නායක ඒ. ආර්. ඇම්. ටී. බී, (2014) සැප්තැම්බර්. රාජ්‍ය නිලධාරී, කොළඹ 08 : සමුද්‍ර පොත් ප්‍රකාශකයෝ

Althusser L., (1971). Ideology and Ideological state Apparatuses in Lenin and philosophy and other essays, London: New Left.

Gramsci A.,(1971). Selection from the prison Notebooks, London: Lawrence & Wishart.

